

BG

2014 г.

Доклад за дейността

ЕВРОПЕЙСКА
СМЕТНА
ПАЛАТА

ЕВРОПЕЙСКА СМЕТНА ПАЛАТА
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Тел.: +352 4398-1

Ел. поща: eca-info@eca.europa.eu
Интернет страница: <http://eca.europa.eu>

Twitter: @EUAuditorsECA
YouTube: EUAuditorsECA

Допълнителна информация за Европейския съюз можете да намерите в интернет (<http://europa.eu>).

Люксембург: Служба за публикации на Европейския съюз, 2015 г.

Print ISBN 978-92-872-2144-5 ISSN 1831-1369 doi:10.2865/724637 QJ-AA-15-001-BG-C
PDF ISBN 978-92-872-2101-8 ISSN 2315-3873 doi:10.2865/873546 QJ-AA-15-001-BG-N
EPUB ISBN 978-92-872-2094-3 ISSN 2315-3873 doi:10.2865/246963 QJ-AA-15-001-BG-E

© Европейски съюз, 2015 г.
Възпроизвеждането е разрешено при посочване на източника.

Printed in Luxembourg

В памет на нашия колега Henrik Otbo — член на ЕСП, починал внезапно на 1 февруари 2015 г.

Henrik Otbo е роден през 1949 г. в Дания. Бил е председател на Сметната палата на Дания от 1995 г. до 2012 г. На 1 март 2012 г. г-н Otbo става член на Европейската сметна палата в състав CEAD („Координация, оценка, достоверност и развитие“), с отговорности предимно по отношение на развитието и оценката на одитната дейност.

Той беше отдаден на публичния одит през целия си живот, особено с водещата си роля в създаването на международните стандарти на върховните одитни институции като председател на Комитета за професионални стандарти на ИНТОСАЙ. Ето защо неговата кончина е огромна загуба за ЕСП, за бившите му колеги от Националната сметна палата на Дания и за одиторската общност.

Мисия

Европейската сметна палата е институция на ЕС, създадена с Договора с цел извършване на одит на финансите на ЕС. Като външен одитор на ЕС тя допринася за подобряване на финансовото управление на ЕС, насърчава усилията за повишаване на отговорността и прозрачността и действа като независим пазител на финансовите интереси на гражданите на Съюза.

Визия

Независима и динамична институция, отличаваща се с почтеност и безпристрастност, уважавана за професионализма си, както и за качеството и въздействието на извършваната дейност, и която осигурява важна подкрепа на заинтересованите страни с цел подобряване на финансовото управление на ЕС.

Ценности

Независимост, почтеност и безпристрастност	Професионализъм	Уникален принос	Високи постижения и ефективност
<p>Независимост, почтеност и безпристрастност на институцията, нейните членове и служители.</p> <p>Безпристрастност в одита, като същевременно се отчитат вижданията на заинтересованите страни. ЕСП не приема инструкции и не се поддава на натиск от външни източници.</p>	<p>Във всички аспекти на своята дейност поддържа професионални стандарти, служещи за образец.</p> <p>Ангажираност в по-нататъшното развитие на одита в публичния сектор в ЕС и по света.</p>	<p>Публикува полезни, навременни и стойностни одитни доклади, които се основават на солидни констатации и доказателства и са насочени към значими за заинтересованите страни теми и които отправят важни и компетентни послания.</p> <p>Допринася за ефективното подобряване на управлението на ЕС и за повишаване на отговорността при управлението на средствата на ЕС.</p>	<p>Уважение към личността на служителите, развиване на техните способности и възнаграждение за добрите резултати.</p> <p>Насърчаване на екипния дух чрез ефективна комуникация.</p> <p>Максимална ефективност във всички аспекти на дейността.</p>

Стр.

2	Европейска сметна палата
4-5	Предговор от председателя
6	Кратък обзор на 2014 г.
6	Извършени дейности
6	Нашето управление
7-43	Извършени дейности
7-36	Одитни доклади и други публикации
37-38	Отношения със заинтересованите страни
39-41	Сътрудничество с други върховни одитни институции
42-43	Значими събития
44-50	Управление на ЕСП
44-46	Колегиален орган на ЕСП
47-50	Измерване на резултатите от дейността на ЕСП
51-59	Дейности за подпомагане на одита
51-54	Човешки ресурси
55-56	Услуги за подпомагане
57-58	Финансова информация
59	Одит и управленска отговорност
60	Декларация на оправомощения разпоредител с бюджетни кредити

Уважаеми читатели,

2014 година отбеляза важни промени за ЕС и неговите финанси. ЕС предостави правомощия на Европейската централна банка за извършване на надзор на по-големите банки в еврозоната. Това беше първата година от новата многогодишна финансова рамка, регламентираща разходването на бюджета на ЕС в периода 2014—2020 г. Също така съществено бе обновен и съставът на Европейския Парламент, Съвета и Европейската комисия, както и на Европейската сметна палата (ЕСП), която посрещна шестима нови членове.

През 2014 г. нашата институция изготви рекорден брой от 91 документа — доклади, становища и други документи. Те представляват резултатите от нашата одитна дейност, свързана със съответствието и изпълнението, включително и тези, които се отнасят до нашите нови отговорности в областта на финансовото и икономическото управление. Те съдържат редица важни констатации, заключения и препоръки за подобряване на финансовото управление и управленската отговорност в програмния период 2014—2020 г. Някои от съдържащите се в тях основни послания са включени в настоящия отчет за дейността.

Използвайки своя опит в одитната дейност, ние стремим също така да предоставим възможно най-много информация относно предизвикателствата, които ЕС среща по отношение на финансирането и изпълнението на неговите политики. За тази цел — и като принос към този етап на обновление — през 2014 г. ние изготвихме нов тип публикация, наречена „обзорен доклад“. Единият от обзорните доклади разглежда пропуските на ЕС в отчитането и одита, а другият дава обширна представа за предизвикателствата на финансовото управление на ЕС. Освен това, в отговор на искане на Европейския парламент, публикувахме обзор на резултатите от извършените от нас финансови одити и одити на съответствието за разходите в областта на земеделието и сближаването в периода 2009—2013 г.

Ние от ЕСП сме решени да работим съвместно със институциите, заинтересовани от нашата дейност, за да направим възможно те да използват по най-добрия начин резултатите от нашата работа. Наред с другото, през 2014 г. ЕСП възложи на един от своите членове да отговаря за междуинституционалните отношения и назначи говорител на институцията. Също така организирахме редица мероприятия с цел да създадем възможност да въвличем в нашата работа високопоставени заинтересовани лица от ЕС и държавите членки. Във връзка с този доклад беше организирана конференция, посветена на задължението на ЕС да дава отчет за дейността си. На нея присъстваха голям брой участници, отговарящи за управлението и контрола на средствата на ЕС, в т.ч. членове на Европейския парламент, представители на Европейската комисия, върховни одитни институции, както и представители на академичните среди. Заместник-председателят на Европейския парламент и бивш комисар г-н Оли Рен направи обръщение. Важно събитие беше и посещението на делегация от членове на ЕСП в Литва, която се срещна с членове на парламента, правителството и националната сметна палата, както и с централната банка на Литва.

Предговор от председателя

През цялата година при изпълнението на нашата работа и при предприемането на мерки за реформиране на институцията ни, се ръководихме от стратегията ни за периода 2013—2017 г. През 2014 г. съкратихме средния срок от време за изготвяне на специални доклади и намалихме числеността на персонала съгласно изискванията на междуинституционалното споразумение. Също така положихме основите за повишаване на ефективността и ефикасността в бъдеще, като разработихме проект за вътрешни реформи. Чрез него ще се съблюдава изпълнението на препоръките на вътрешните работни групи, както и на независимата външна партньорска проверка, извършена по отношение на нашите практики в одита на изпълнението, а също и на доклада на Европейския парламент относно бъдещата роля на ЕСП.

Седалището на ЕСП се намира в Люксембург, но естеството на дейността ни изисква нашите одитни екипи да отидат там, където се усвояват средствата от ЕС, с цел да бъдат събрани одитни доказателства. В отчета за дейността се съдържа общ преглед на нашите одитни посещения и изготвени доклади. Един от тези последни одити на ЕСП е относно подпомагането от ЕС за летищна инфраструктура в Европа. Докладът представя един ярък пример за одит на изпълнението, чрез който се извършва оценка на въздействието и добавената стойност на финансирането от ЕС, и също така дава представа за усилията на ЕСП за изпълнение на нейната мисия. Докладът свидетелства също така за ангажираността и професионализма на служителите на ЕСП, на чийто експертен опит и усилен труд винаги могат да разчитат нашата институция и гражданите, на които служим.

Vítor Manuel da Silva Caldeira
Председател

Извършени дейности

- **Годишни доклади** относно бюджета на ЕС и Европейските фондове за развитие за финансовата 2013 година;
- Петдесет и един **специфични годишни доклада** относно агенциите, децентрализираните органи и съвместните предприятия на Европейския съюз за финансовата 2013 г., с два обобщаващи доклада;
- Двадесет и четири **специални доклада**, засягащи конкретни бюджетни области или теми, свързани с управлението — от европейския банков надзор до финансирането на летищна инфраструктура със средства на ЕС;
- Седем **становища** и други документи, в които се третира въпроси на финансовото управление, вариращи от реформата на собствените ресурси на ЕС до евентуалните икономии от събирането на дейностите на Европейския парламент в едно седалище;
- Два **обзорни доклада** — единият относно предизвикателствата, свързани с отчитането и публичния одит в ЕС, а другият — относно рисковете пред финансовото управление на ЕС;
- Организиране на **конференция на високо равнище**, посветена на отчитането и публичния одит на ниво ЕС;

- Домакинство на срещата на **Контактния комитет**, състоящ се от ръководителите на върховните одитни институции на държавите членки на ЕС, поставяйки акцент върху засилването на сътрудничеството между националните ВОИ и ЕСП.

Нашето управление

- През 2014 г. към ЕСП се присъединиха **шестима нови членове** – Alex Brenninkmeijer, Danièle Lamarque, Nikolaos Milionis, Phil Wynn Owen, Klaus-Heiner Lehne, Oskar Herics. Колегиалният орган от членове избра отново Vítor Caldeira за председател на ЕСП за срок от три години и определи Ville Itälä за отговарящ за междуинституционалните отношения.
- **Стратегията на ЕСП за периода 2013—2017 г.** даде импулс за промяна в организацията. Създадохме проект на вътрешна реформа, насочен към оптимизиране на нашия одитен процес и осигуряване на по-гъвкава организация на ресурсите ни.
- По-нататъшно **подобряване на административната ефективност** въз основа на опростяване на процедурите и пренасочване на служители от звената със спомагателни функции към одита. Също така приложихме на практика план за осигуряване на равни възможности.

Централата на ЕСП в Люксембург.

Одитни доклади и други публикации

Европейската сметна палата изготвя три основни вида документи:

- **годишни доклади**, съдържащи основно резултатите от извършените финансови одити и одити на съответствието на бюджета на Европейския съюз и на Европейските фондове за развитие (ЕФР). Отделно се публикуват специфични годишни доклади относно агенциите на ЕС, децентрализираните органи и съвместните предприятия;
- **специални доклади**, които се публикуват през цялата година и представят резултатите от целеви одити на конкретни бюджетни области или теми, свързани с управлението. Това са предимно одити на изпълнението; и
- **становища** относно законодателни проекти с отражение върху финансовото управление, и други изявления и позиции по други въпроси, изготвени по искане на друга институция или по собствена инициатива на ЕСП.

През 2014 г. ЕСП изготви **най-голям брой публикации**, в сравнение с досегашния период, и също така изготви нов тип публикации. Годишните доклади продължават да бъдат източник на аналитична информация от високо ниво и да представят обширна информация за резултатите от нашите годишни финансови одити и одити на съответствието. През 2014 г. акцентирахме повече върху постигането на резултати, разкривайки повече информация пред бюджетния орган на ЕС относно качеството на изпълнение на бюджета на ЕС. В допълнение към годишните доклади, за пръв път публикувахме обобщение на резултатите от нашите одити в областта на земеделието и сближаването, подчиняващи се на споделено управление, за периода 2009—2013 г., като по този начин представихме темата в многогодишен план. Друг съществен момент е **новият продукт**, известен под името „обзорен доклад“. Обзорните доклади представят информация и анализи по основни въпроси, почерпени от нашите знания в областта на одита. През 2014 г. публикувахме два доклада от този тип — единият очертаващ основните предизвикателства за ЕС, свързани с отчитането и публичния одит, а другият — посочващ рисковете, пред които е изправено финансовото управление на ЕС.

	2012 г.	2013 г.	2014 г.
Годишни доклади относно бюджета на ЕС и ЕФР	2	2	2
Специфични годишни доклади относно агенциите и децентрализираните органи на ЕС	50	50	51
Специални доклади	25	19	24
Становища и други документи	10	6	14
Общо	87	77	91

Пълният текст на всички одитни доклади, становища и обзорни доклади се публикува на 23 официални езика на ЕС на нашия уебсайт (eca.europa.eu).

Одитни посещения през 2014 г.

Въпреки че по-голямата част от одитната дейност се извършва в централата на ЕСП в Люксембург, одиторите провеждат и посещения в органите на държавите членки, както и при други бенефициенти на средства на ЕС (включително в седалищата на международни организации като Световната здравна организация в Швейцария), както и в агенциите и органите на ЕС. Целта на тези посещения е да се получат преки одитни доказателства от лицата, участващи в обработката, управлението и изплащането на средства на ЕС, както и от крайните бенефициенти, които получават тези средства. Обикновено одитните екипи се състоят от двама или трима одитори, а продължителността на одитното посещение е от няколко дни до две седмици, в зависимост от вида на одита и от отдалечеността на обекта. В ЕС тези посещения често се извършват в сътрудничество с върховните одитни институции на посещаваните държави членки.

Честотата и интензивността на одитната дейност в отделните държави членки и страни бенефициенти зависи от вида на одита и резултатите от формирането на извадка. Ето защо броят и продължителността на одитните посещения могат да варират в зависимост от държавите и да се променят през годините.

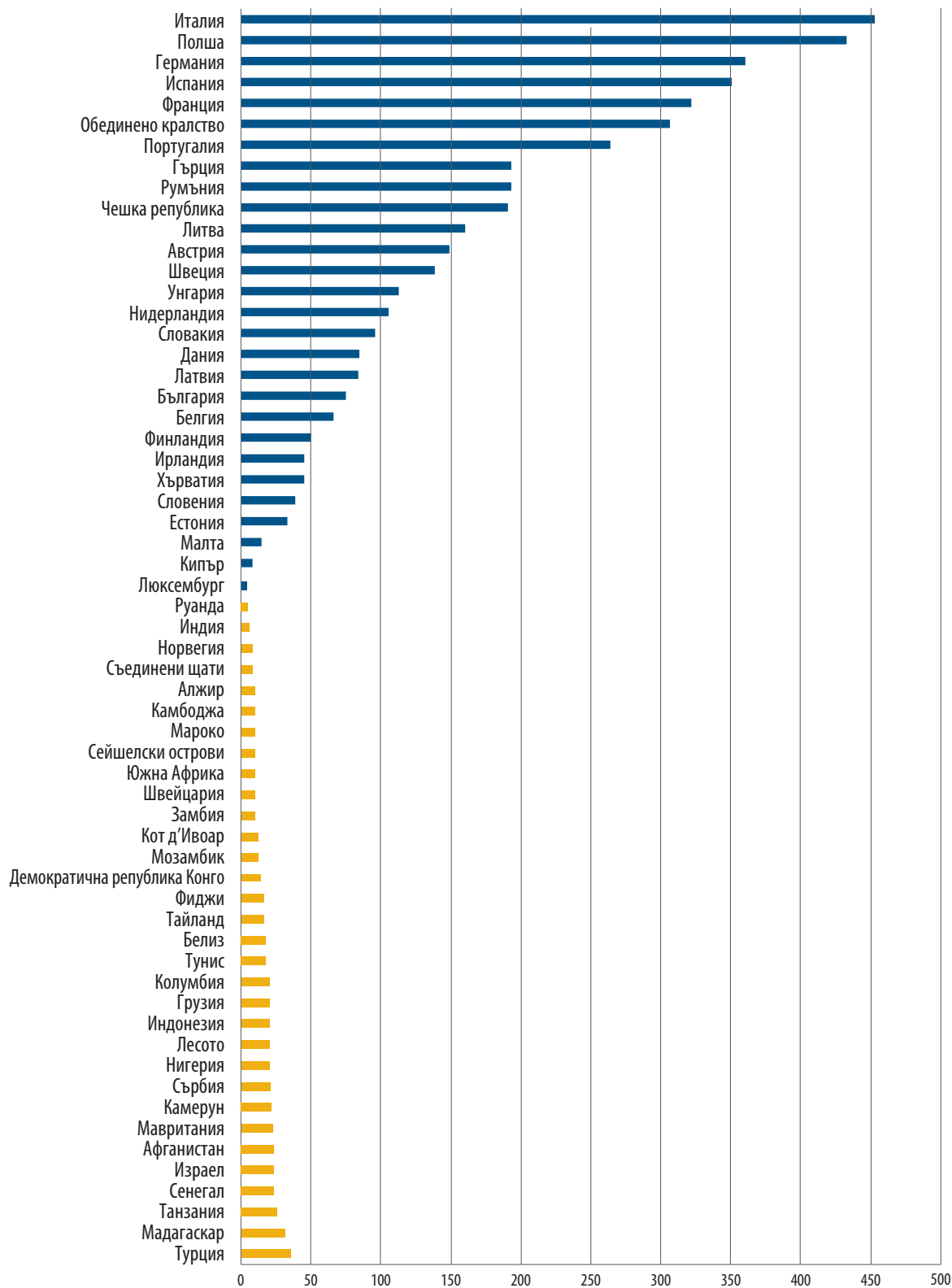
През 2014 г. одиторите на ЕСП са работили 4 915 дни за извършване на одитни посещения на място — в държавите членки и извън ЕС. По този начин те са получили данни за годишните доклади и избрани одитни задачи (специални доклади). Освен това, голямо количество време са изразходвали и за работа в институциите на ЕС в Брюксел и Люксембург, както и в децентрализираните агенции и органи на територията на ЕС. В сравнение с предишни години, през 2014 г. одиторите са прекарвали по-малко дни в одитни посещения на място. Това говори за по-ефективни работни практики и за по-широко използване на технологиите, като например провеждането на видеоконференции.

Одитори на ЕС извършват проверка на съоръженията за морски транспорт на стоки.

Одиторите на ЕС са прекарвали
4 915 дни
в извършване на одит на място

Одит на място през 2014 г. (брой дни)

Годишен доклад относно изпълнението на бюджета на ЕС за 2013 г.

През 2014 г. по-голямата част от финансовите одити и одитите на съответствието засяга изпълнението на бюджета на ЕС за 2013 г. Изготвеният въз основа на одитната дейност **Годишен доклад за 2013 г.** е публикуван на 5 ноември 2014 г. и е представен на заинтересованите институции, като Европейския парламент и неговата Комисия по бюджетен контрол, Съвета на ЕС (Съвет по икономически и финансови въпроси), националните парламенти и правителства, както и средствата за осведомяване.

Целта на годишния доклад е да се представят констатации и заключения, които да помогнат на Европейския парламент, Съвета и гражданите да се запознаят с качеството на финансовото управление на ЕС. Формулираме също така полезни препоръки за извършване на подобрения. Основен елемент в годишния доклад за 2013 г. е двадесетата поред декларация за достоверност (известна като „DAS“) относно надеждността на отчетите на ЕС и редовността на свързаните с тях операции. Годишният доклад съдържа още по-голям обем информация относно резултатите от изразходваните средства на ЕС, както и относно докладването на Комисията относно постигнатите резултати.

4,7 %
е изчисленият
процент грешки
в бюджета на ЕС

Председателят г-н Калдейра връчва годишния доклад за 2013 г. на председателя на Европейския парламент, г-н Мартин Шулц.

Основни послания в годишния доклад за 2013 г.

- ЕСП изрази становище без резерви относно надеждността на отчетите на Европейския съюз за 2013 г. Като цяло, приходите за 2013 г., както и кредитите за поемане на задължения, са законосъобразни и редовни.
- Плащанията за 2013 г. са съществено засегнати от грешки. Поради това ЕСП изразява отрицателно становище относно тяхната законосъобразност и редовност. Вероятният процент грешки, който измерва нивото на нередностите, при плащанията за 2013 г. е 4,7 %, което е близко до стойността от 2012 г. (4,8 %) и продължава да бъде над прага на същественост от 2 %.
- Двете разходни области, които са най-засегнати от грешки, са „Регионална политика, енергетика и транспорт“ — с вероятен процент грешки в размер на 6,9 %, и „Развитие на селските райони, околна среда, рибарство и здравеопазване“ — с 6,7 %. При споделеното управление като цяло изчисленият процент грешки е 5,2 %.
- Като цяло, като се отчитат съществени разлики между отделните държави членки, проверените системи за наблюдение и контрол са частично ефективни при осигуряване на редовността на плащанията. Както и през 2012 г., органите в държавите членки са разполагали с достатъчно информация по отношение на голяма част от засегнатите от грешки операции в областта на споделеното управление, за да могат да открият и коригират грешките, преди подаване на заявление за възстановяване на разходите от Комисията.
- Корективните действия и действията по събиране на вземания от страна на органите в държавите членки и Комисията имат положителен ефект върху установения процент грешки. Без тези действия общият изчислен процент грешки щеше да бъде 6,3 %.
- При разходването на средствата на ЕС през програмния период 2007—2013 г. фокусът е поставен върху усвояването (съгласно принципа „използваш или губиш“) и върху съответствието с правилата, и в по-малка степен върху постигането на добри резултати. Липсата на акцент върху постигането на резултати е съществен недостатък в концепцията на голяма част от бюджета на ЕС.

Резултати от тестовете на операциите по разходни области за 2013 г.

% Вероятен процент грешки (приблизителна оценка за процента грешки на базата на количествено измерими грешки, установени в статистическата извадка от операции)

Таблица, взета от *Кратък преглед на одита на ЕС от 2013 г.*, наличен на нашия уебсайт (eca.europa.eu).

Земеделие и сближаване — преглед на разходите на ЕС в периода 2007—2013 г.

За пръв път през 2014 г. ЕСП публикува — на 23 езика на ЕС — съпътстващ документ към годишните доклади, с цел да представи в многогодишен план констатациите, съдържащи се в нашата декларация за достоверност, в двете най-големи области на разходи — земеделие и сближаване. В документа са представени поуки, извлечени от финансовото управление на ЕС и сферата на контрола през изминалия разходен период, обобщени са нашите одитни резултати и са очертани предизвикателства за разходния период 2014—2020 г. Това дава също така отговор на искането на Европейския парламент да се представи информация по конкретни страни за областта на споделеното управление.

Основни послания:

- С изключение на пряката помощ и пазарната подкрепа за земеделските производители, натискът за изразходване на средства е основен компонент на риска при разходите със споделено управление;
- Основните рискове за редовността при разходите за земеделие са изплащане на субсидии за площ, животни, бенефициенти или разходи, които са недопустими за подпомагане, както и неправилно изчисляване на субсидиите. Неспазването на изискванията относно агроекологичните задължения, на специфичните изисквания за инвестиционните проекти, както и неспазването на правилата за обществени поръчки са фактори, които съществено увеличават рисковете при разходването на средства за развитие на селските райони;
- Най-големият риск при разходите за сближаване се крие в нарушенията на европейските и/или националните правила за обществените поръчки. Следващият по значение риск е разходите (или проектите) да не бъдат допустими за субсидиране от ЕС;
- Въпреки че са необходими значителни подобрения в системите за контрол, най-важното предизвикателство е да се предприемат мерки за опростяване на управлението на програмите. ЕСП констатира грешки във всички държави членки на ЕС. Много грешки произтичат от сложността на цялостното управление и структура на контрол;
- Въпреки постигнатото усъвършенстване в докладването от страна на органите в държавите членки относно рисковете и грешките, Комисията продължава да среща сериозни затруднения в осигуряването на надеждност на предоставената информация; както и
- Промените в регламентите за новия период може да не окажат съществен цялостен ефект върху нивото на риска.

Годишен доклад относно Европейските фондове за развитие за 2013 г.

Европейските фондове за развитие (ЕФР) се финансират от държавите членки, но се управляват извън рамката на бюджета на ЕС и имат собствени финансови регламенти. Европейската комисия носи отговорност за финансовото изпълнение на операциите, финансирани от ЕФР.

Въз основа на споразумението от Котону от 2000 г. ЕФР предоставят помощ в областта на сътрудничеството за развитие от ЕС за държавите от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн (АКТБ) и отвъдморските страни и територии (ОСТ). Отпусканите средства имат за цел намаляване и постепенно премахване на бедността в съответствие с целите на устойчивото развитие и постепенно интегриране на държавите от АКТБ и ОСТ в световната икономика. Споразумението е изградено върху три допълващи се стълба — сътрудничество за развитие, икономическо и търговско сътрудничество, както и политическо измерение.

Годишният доклад на ЕСП относно ЕФР за 2013 г. е публикуван на 5 ноември 2014 г. заедно с годишния доклад относно изпълнението на бюджета на ЕС. В него се съдържа двадесетата поред декларация за достоверност относно ЕФР.

ЕСП констатира, че отчетите за 2013 г. дават вярна представа за финансовото състояние на ЕФР, както и за резултатите от операциите, паричните потоци и промените в нетните активи. ЕСП изчисли 3,4 % грешки в разходите за операциите на ЕФР за финансовата 2013 година, което е намаление спрямо стойността за 2012 г., изчислена на 3,0 %.

Специфични годишни доклади за 2013 г.

През 2014 г. ЕСП изготви и публикува 51 специфични годишни доклада за финансовата 2013 година. Те обхващат 41 европейски децентрализирани органи, изпълнителни агенции и други органи, седемте европейските научно-изследователски съвместни предприятия, както и до Европейската централна банка, Европейските училища и комуникационната инфраструктура Sisnet.

Също така публикувахме два обобщаващи доклада, съдържащи общ преглед на резултатите от нашите годишни одити за финансовата 2013 година — единият относно агенциите и другите органи на ЕС, а другият относно научноизследователските съвместни предприятия. Тези два обобщаващи документа, които улесняват анализа и извършването на сравнения, бяха представени на председателя на Европейския парламент, на Комисията по бюджетен контрол, на Съвета по общи въпроси и на Бюджетния комитет на Съвета. Както и специфичните годишни доклади, те също са публикувани на нашия уебсайт eca.europa.eu.

Европейските агенции, органи и съвместни предприятия са създадени по силата на законодателството на ЕС с цел извършване на конкретни задачи. Намират се в различни държави на Европейския съюз. Агенциите работят в множество разнообразни области като например безопасност, сигурност, здраве, изследвания, финанси, миграция и пътуване. Всяка агенция има определени правомощия, свой управителен съвет, директор, служители и бюджет. Финансовият риск, свързан с агенциите, органите и съвместните предприятия, е относително нисък в сравнение с общия бюджет на ЕС, но рискът, свързан с репутацията на Съюза е висок — агенциите са особено видими в държавите членки и съществено влияят върху политиките и вземането на решения, както и върху изпълнението на програмите в области от жизнено значение за гражданите на ЕС.

51
специфични годишни
доклада са изготвени
през годината

Извършени дейности

За 41 агенции и други органи сме изразили становище без резерви относно надеждността на отчетите им за 2013 г. Свързаните с тези отчети операции са законосъобразни и редовни във всички съществени отношения за всички агенции и други органи, с две изключения. ЕСП изрази становища с резерви относно ЕИИТ (Европейския институт за иновации и технологии) и относно Фронтекс (Европейската агенция за управление на оперативното сътрудничество по външните граници на държавите членки на ЕС). Освен това, седемте съвместни предприятия са изготвили надеждни отчети за 2013 г., но за три от тях ЕСП е формулирала становища с резерви по отношение на законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции. Тези предприятия са Артемис (вградени компютърни системи), ENIAC (наноелектроника) и IMI (иновативни лекарства).

По отношение на Европейските училища не бяхме в състояние да направим изводи дали техните консолидирани годишни отчети за 2013 г. не са засегнати от съществени нередности поради продължаващите слабости в областта на счетоводството и контрола.

Одитирахме Европейската централна банка по отношение на нейното управление на емисиите на въглероден диоксид и установихме, че въпреки предприетите действия за намаляване на отрицателния ефект от нейната административна дейност върху околната среда, са необходими по-нататъшни усилия и действия.

Агенция на ЕС: Служба за хармонизация във вътрешния пазар (OHIM), Аликанте, Испания.

Специални доклади през 2014 г.

В допълнение към своите годишни доклади и специфични годишни доклади, в течение на цялата година ЕСП публикува специални доклади на базата на извършени одити на изпълнението и одити на съответствието за избрани от Сметната палата конкретни области на бюджета или теми, свързани с управлението. ЕСП избира и планира своите одитни задачи така, че да постигне максимален ефект и да използва възможно най-добре определените за тази цел ресурси.

При избора на одитни теми ЕСП взема предвид:

- рисковете от нередности или слаби резултати в съответната област на разходи или на политика;
- потенциала за осъществяване на ценен принос от страна на ЕСП чрез одита; и
- политическия и обществен интерес.

Основни етапи на една одитна задача, свързана с целеви одит на изпълнението или на съответствието

По-нататък в отчета са представени резюмета на 24-те специални доклада, изготвени от ЕСП през 2014 г., представени по функции от многогодишната финансовата рамка за периода 2014—2020 г., която представлява многогодишният бюджет на ЕС.

Интелигентен и приобщаващ растеж

Интелигентният и приобщаващ растеж включва две области:

Област **„Конкурентоспособност за растеж и работни места“**. Тя включва финансиране за изследователска дейност и иновации; образование и обучение; трансевропейски мрежи в енергетиката, транспорта и телекомуникациите; социална политика; развитие на предприятията и пр. Разходите на ЕС, определени за конкурентоспособност за растеж и работни места за периода 2014—2020 г., по текущи цени възлизат на 142 млрд. евро или 13 % от общия бюджет на ЕС.

Област **„Икономическо, социално и териториално сближаване“**. Тя покрива регионалната политика, насочена към подпомагане на най-слабо развитите страни и региони в ЕС, с цел те да могат да се изравнят с останалите, засилване на конкурентоспособността на всички региони и развитие на сътрудничество между тях. Разходите на ЕС за сближаване за периода 2014—2020 г. са 367 млрд. евро по текущи цени, или 34 % от общия размер на бюджета на ЕС.

През 2014 г. ЕСП прие следните специални доклади в тази област:

- **Ефективност на финансираните от ЕС проекти в областта на обществения градски транспорт (1/2014)** — разглежда изпълнението и ефективността на проектите в областта на обществения градски транспорт, съфинансирани от структурните фондове на ЕС, с цел да установи дали те отговарят на нуждите на ползвателите и дали постигат своите цели.

Одитът констатира, че две трети от проектите в областта на градския транспорт, които са съфинансирани от ЕС, не се използват в достатъчна степен. Два от водещите фактори са слабости в разработването на проектите и неправилна политика за мобилност. В по-голямата част от случаите тези незадоволителни резултати не се бил проследени от заявителите на проектите или от националните органи. Като цяло, изпълнението по отношение на инфраструктурата и превозните средства за повечето проекти е в съответствие със спецификациите на проектите. Бяха констатирани значителни закъснения в сроковете и преразход на средства, но след завършването на проектите, почти всички одитирани проекти отговарят на нуждите на ползвателите.

Европейските градове трябва да увеличат мобилността и да намалят натоварването, произшествията и замърсяването, като прилагат местни политики за мобилност. В периодите 2000—2006 г. и 2007—2013 г. ЕС е отпуснал финансиране в размер на 10,7 млрд. евро за градски транспорт. Съфинансираните проекти помагат на градовете при въвеждането на различни видове градски транспорт — метро, трамваи и автобуси.

Трамваи и автобуси са главните методи за градски транспорт.

- Подпомагане от фондовете на политиката на сближаване за производство на възобновяема енергия – постигнати ли са добри резултати? (6/2014)** — разглежда постиженията на двата най-големи източника на финансиране за насърчаване на възобновяемата енергия — Европейски фонд за регионално развитие (ЕФРР) и Кохезионния фонд (КФ). Сметната палата провери дали през този период средствата са били разпределяни за добре приоритизирани, разходно ефективни и добре разработени проекти за производство на енергия от възобновяеми източници и с разумни цели, както и до каква степен тези средства са постигнали добри резултати за постигане на целта на ЕС за 2020 г. за производство на енергия от възобновяеми източници.

При одита беше установено, че съществува необходимост от подобрения, за да може финансирането от ЕС да допринесе максимално за постигане на поставените цели. Повечето одитирани проекти са постигнали планираните продукти и услуги, и повечето от тях са били достатъчно добре разработени и готови за изпълнение, когато са били избрани. Няма големи преразходи или закъснения в проектите, а производствените ВЕИ инсталации са изградени по план и са действащи. Планираните производствени резултати обаче не са постигнати или не са правилно измерени. Общата икономическа целесъобразност е ограничена, тъй като разходната ефективност е била водещият принцип при планирането и изпълнението на проектите, в резултат на което разходите са имали ограничена европейска добавена стойност.

Съветът на ЕС е определил обвързваща цел за ЕС от 20 % ВЕИ за брутно крайно потребление на енергия до 2020 г. Приблизително 4,7 % са заделени за възобновяема енергия чрез ЕФРР и КФ в периода 2007—2013 г.

- Успешно ли подпомага ЕФРР развитието на бизнес инкубаторите? (7/2014)** — разглежда въпроса дали сградите и оборудването на бизнес инкубаторите, съфинансирани по ЕФРР, успешно са подкрепили стартиращи предприятия с висок потенциал.

Сметната палата заключава, че ЕС е изразходвал значителни финансови средства за създаването на инфраструктура на бизнес инкубаторите, особено в държавите членки, в които този тип помощ за бизнеса е относително рядко явление. Резултатите на одитираните инкубатори обаче са скромни. Предоставянето на инкубационни услуги е било доста ограничено, поради финансови ограничения и ниско ниво на инкубационна дейност. Това се обяснява предимно с липсата на управленски опит и знания за извършване на инкубационна дейност и с недостатъците в системите за управление.

Целта на бизнес инкубаторите е да подпомагат успешното създаване и по-нататъшното развитие на стартиращите предприятия. В резултат на това с течение на времето предоставянето на помощ за МСП се превръща във все по-важен политически приоритет. Разходите на ЕС за тази област възлиза на 38 млрд. евро в периода 2007—2013 г.

ЕФРР съфинансира сградата „Делта“ в Технологичния парк Вроцлав. Архитект: Anna Kościuk.

- Ефективно ли е финансирането по ЕФРР на проекти, пряко насърчаващи биологичното разнообразие съгласно стратегията на ЕС за биологичното разнообразие до 2020 г.? (12/2014)** — разглежда въпроса дали държавите членки са използвали наличното финансиране от ЕФРР за пряко насърчаване на биологичното разнообразие и дали съфинансираните проекти ефективно са попречили да се загуби биологичното разнообразие.

Одитът констатира, че държавите членки използват по-малко финансиране от ЕФРР за проекти, отколкото за други области на разходи от ЕФРР. За да продължи ЕФРР да бъде от полза за изпълнението на стратегията на ЕС за спиране на загубите на биологично разнообразие до 2020 г., Комисията трябва да предостави по-голям подпомагане за държавите членки за изпълнение на конкретни планове за опазване и управление на местообитанията и видовете. Съфинансираните по ЕФРР проекти като цяло са съгласувани с приоритетите в областта на биологичното разнообразие на ниво ЕС. Оценката на тяхната ефективност обаче е несполучлива, тъй като повечето държави членки не са имали нито показатели за резултати, нито системи за мониторинг, чрез които да се оцени развитието на местообитанията и видовете.

Опазването на биологичното разнообразие е основен приоритет за ЕС. След като не е могла да бъде спряна загубата на биологично разнообразие в Европа до 2010 г., Съветът приема нова стратегия за периода до 2020 г. В програмния период 2007—2013 г. са заделени 2,8 млрд. евро за пряко насърчаване на биологичното разнообразие и опазването на природата чрез ЕФРР.

- Ефикасна ли е помощта от ЕФРР за МСП в областта на електронната търговия? (20/2014)** — разглежда въпроса дали оперативните програми са осигурили добра база за ефективно подпомагане на мерките за електронна търговия за малки и средни предприятия (МСП), дали управляващите органи са извършили правилен избор и мониторинг на проектите, както и дали проектите за електронна търговия, съфинансирани по ЕФРР, са били успешно изпълнени и дали са реализирали измерими ползи.

Одитът констатира, че подкрепата от ЕФРР за МСП в областта на електронната търговия — покупката и продажбата на стоки в интернет — е допринесла за увеличаване на предлагането на бизнес услуги онлайн. Недостатъци в мониторинга обаче не позволяват да се оцени до каква степен тя е допринесла за изпълнение на националните и европейските цели, свързани с информационните технологии. Слабите процедури за подбор са довели до съфинансиране на проекти, които вероятно няма да бъдат икономически целесъобразни. Ръководителите на програмите са обръщали повече внимание на усвояването на средствата (реализиране на продукти и услуги), отколкото на постигането на резултати.

Комисията насърчава електронната търговия чрез своята Програма в областта на цифровите технологии за Европа. В периода 2007—2013 г. бюджетът на ЕС насочва чрез ЕФРР средства в размер на 3 млрд. евро за подпомагане на малкия бизнес за използване на повече ИКТ.

Видео на ЕСП относно специален доклад (20/2014) „Ефективна ли е подкрепата на ЕФРР за МСП в областта на електронната търговия?“ — EUauditorsECA в Youtube.

Във фокус — одит на изпълнението: Финансираната от ЕС летищна инфраструктура не е постигнала добра икономическа ефективност (21/2014)

Затворената част на несъразмерно големия терминал на летище Фуертевентура.

Въздушното движение в Европа се увеличава от години и се очаква почти да удвои обема си до 2030 г. Въпреки че политиката на ЕС за въздушния транспорт е насочена към преодоляване на проблемите, свързани с капацитета, чрез изграждане на допълнителна инфраструктура, по-добро използване на съществуващите съоръжения, оптимизиране на летищните услуги и интегриране на други видове транспорт, Европа няма да е в състояние да посрещне голяма част от търсенето поради недостиг на наземна инфраструктура и писти.

В Европа съществуват повече от 500 търговски летища, които пряко или косвено осигуряват заетост на 1 млн. души и заедно с въздушните превозвачи допринасят за европейската икономика с над 140 млрд. евро. Проектите за инфраструктура са област, в която се извършват значителни разходи от бюджета на ЕС. ЕС е отпуснал около 4,5 млрд.

евро за такива проекти в програмните периоди от 2000 до 2013 г., като над 2,8 млрд. евро са от фондовете на политиката за сближаване.

ЕСП предприе одит на изпълнението по отношение на това финансиране, за да провери дали е съществувала доказана нужда от инвестициите, дали строителството е приключено навреме и в рамките на бюджета и дали се използва пълноценно новата или модернизираната инфраструктура. Ние извършихме одит на това дали инвестициите са довели до увеличение на пътниците и до подобряване на обслужването на клиентите, както и дали финансираните летища са финансово жизнеспособни.

Нашите одитори извършиха работата си в периода от май 2013 г. до октомври 2014 г., като се съсредоточиха върху 20 летища, финансирани от ЕС — в Естония, Гърция, Италия, Полша и Испания. Тези страни са получили общо над 600 млн. евро средства от ЕС в периода 2000—2013 г. Екипът направи преглед на съответното законодателство, документите за планиране в областта на въздушния транспорт на петте държави членки и публикации на основните отраслови организации. Най-важното е, че те извършиха посещения на място в 20 летища, за да направят оценка и получат преки доказателства за реализираните крайни продукти, използването им, резултатите и въздействието на финансирането от ЕС и финансовото състояние на летищата.

Нашето заключение е, че финансираните от ЕС инвестиции в летища не са постигнали добра икономическа ефективност. Прекалено много летища (които често са разположени близо едно до друго) са получили финансиране за сходна инфраструктура и в много случаи инфраструктурни елементи са били несъразмерни. Само половината от одитираните летища са успели да увеличат броя на своите пътници. Подобренията в обслужването на клиентите или регионалните социално-икономически ползи, като например създаването на допълнителни работни места, или не са били измерени, или не са подкрепени с данни.

Констатирахме също така, че седем от летищата нямат финансова самостоятелност и ще им бъде трудно да продължат да функционират без допълнителна подкрепа с публични средства. За повечето от одитираните летища нашият екип констатира големи закъснения в изграждането и пускането в експлоатация на инфраструктурата. При почти половината от летищата се наблюдава преразход на средства, което означава, че държавите членки е трябвало да изразходват почти 100 млн. евро повече от своите национални бюджети, отколкото е било предвидено първоначално.

Държавите членки не са координирали добре финансирането, тъй като повечето от тях не са имали стратегически дългосрочен план за развитие на летищата. Освен това Комисията не е упражнявала достатъчен контрол върху финансирането и не е информирана за това кои летища получават финансиране и какви суми се отпускат. Тази ситуация не позволява на Комисията да придобие цялостна представа за всички инвестиции на ЕС в летища и ограничава възможностите ѝ да извършва мониторинг и да следи за правилното разработване и изпълнение на политиките.

Въз основа на направените констатации Сметната палата препоръчва на Комисията през програмния период 2014—2020 г. да следи за това държавите членки да отпускат средства от ЕС за финансиране на летищна инфраструктура само за летища, които са финансово жизнеспособни и за които нуждата от инвестиции е надлежно оценена и аргументирана. Сметната палата препоръчва държавите членки да изготвят съгласувани регионални, национални и наднационални планове за развитие на летищата, за да се избегне създаването на свръхкапацитет, припокриването и некоординираните инвестиции в летищна инфраструктура.

В отговор Комисията е уверила, че е взела поуки от констатираното. В резултата на това тя е въвела изцяло различен подход в законодателството в тази област за програмния период 2014—2020 г. Докладът беше представен на Европейския парламент, който изцяло прие заключенията и препоръките на ЕСП.

Публикуването на доклада беше посрещнато с голям медиен интерес. Най-голямо медийно отразяване бе регистрирано в Испания, но темата се появи също така и в заглавията на водещи международни вестници, телевизията и социалните медии.

От ляво надясно: Afonso de Castro Malheiro, Jasmine Mitterbuchner, Patrick Weldon, Mircea Radulescu, Pietro Puricella, Joël Costantzer, George Pufan (членът на ЕСП, отговарящ за доклада), Fernando Pascual Gil, Luc T'Joen, Tomasz Plebanowicz, Lorenzo Pirelli, Efstratios Varetidis, Jelena Magermane, Erki Must.

Устойчив растеж — природни ресурси

ЕС има широки компетентности в областите на политика, засягащи земеделието и развитието на селските райони, рибарството и околната среда. Планираните разходи за периода 2014—2020 г. по текущи цени са 420 млрд. евро, което представлява 39 % от общия размер на бюджета на ЕС.

Три четвърти от тези разходи представляват преки плащания за земеделски производители и подпомагане на селскостопанските пазари чрез Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) — „първият стълб“ на Общата селскостопанска политика (ОСП). Друга една пета от средствата са предназначени за подкрепа от ЕС за развитие на селските райони, което се финансира чрез Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) — „вторият стълб“ на ОСП. Земеделieto и развитието на селските райони са обект на споделено управление между Комисията и държавите членки.

През 2014 г. ЕСП прие следните специални доклади в тази област:

- **Частичен успех на интегрирането в ОСП на целите на политиката за водите на ЕС (4/2014)** — разглежда въпросът за това дали целите на политиката за водите на ЕС са успешно интегрирани в Общата селскостопанска политика (ОСП).

Одитът констатира, ЕС е постигнал само частичен успех в интегрирането на целите на политиката за водите в ОСП. Съществуват слабости в два инструмента за интегриране (кръстосаното спазване и развитието на селските райони) и забавяния и слабости в прилагането на Рамковата директива за водите. До този момент инструментите на ОСП имат положително въздействие за подпомагане на целите на политиката за подобряване на количеството и качеството на водите. Тези инструменти обаче са ограничени, що се отнася до големите цели, заложи в ОСП. Така например нито един от инструментите не позволява да се обвърже изцяло принципът „замърсителят плаща“ с разходването на средства по ОСП. Също така, липсва достатъчна осведоменост на ниво институции на ЕС, както и в държавите членки, относно различните форми на натиск върху водите в резултат на земеделски дейности, както и относно начина, по който този натиск се развива.

Опазването на качеството на водните ресурси в Европа е приоритет за ЕС. Като един от основните потребители и замърсители на водите, земеделието има ключова роля за устойчивото управление на този ресурс. ОСП представлява едва под 40 % от бюджета на ЕС (над 50 млрд. евро през 2014 г.) и чрез тази политика ЕС се стреми да въздейства върху земеделските практики, които засягат водите.

- Ефективно ли е управлявала Комисията интегрирането на обвързаното с производството подпомагане в Схемата за единно плащане? (8/2014)** — разглежда въпроса доколко успешно Комисията управлява интегрирането на помощите на ЕС, обвързани с определено земеделско производство (напр. площ обработвана земя и брой отглеждани животни) в Схемата за единно плащане (СЕП) след прегледа на състоянието на ОСП, извършен през 2008 г.

Одитът констатира, че в периода 2010—2012 г. Комисията не е извършвала достатъчен контрол върху държавите членки относно изчисляването на субсидиите за фермерите от средствата за земеделско подпомагане по СЕП. Въпреки че в повечето случаи държавите членки са използвали правилно референтните данни на земеделските производители, съществуват сериозни затруднения за правилно прилагане на правилата и принципите за изчисляване. При разпределянето на наличните средства за подпомагане Комисията не е използвала правомощията си да проверява дали използваните критерии съответстват на принципите на ЕС, дали се спазват принципите на доброто финансово управление или потенциално въздействат върху пазарните условия. При въведената от Комисията рамка също така не е достатъчно ясно какви проверки следва да бъдат извършвани от държавите членки, а качеството на системите за контрол на държавите членки варира значително.

Главната цел на СЕП е да се промени ориентацията на политиката и се премине от пазарна подкрепа към необвързано с производството подпомагане на доходите на земеделските производители. По този начин производителите ще бъдат свободни да следват пазарното търсене и ще имат по-стабилен доход. Досега СЕП е въведена в 18 държави членки и представлява 54 % от целия бюджет на ЕС за земеделие и развитие на селските райони.

- Добре ли се управлява предоставяната от ЕС подкрепа за инвестиции и за популяризиране на лозаро-винарския сектор и могат ли да се видят резултатите ѝ по отношение на конкурентоспособността на вината в ЕС? (9/2014)** — разглежда въпроса дали мерките за инвестиране и популяризиране са разработени удачно и проверява наличната информация за оценка и мониторинг, за да формулира заключение дали Комисията и държавите членки са постигнали очакваните резултати по ефикасен начин.

Одитът констатира, че управлението на инвестиционната подкрепа и подпомагането за популяризирането на лозаро-винарския сектор са неблагоприятно засегнати от начина, по който е разработена мярката и от слабостите в изпълнението, както и че не винаги е видно въздействието върху конкурентоспособността на вината от ЕС. Не е доказана нуждата от допълнителна специфична инвестиционна мярка за лозаро-винарския сектор, тъй като вече съществува инвестиционна мярка в рамките на политиката на ЕС за развитие на селските райони. Финансовата помощ от ЕС за популяризиране на вината често се използва за затвърждаване на позицията на съществуващи пазари, а не толкова за спечелване на нови или за възвръщане на стари пазари. Въздействието на инвестиционната мярка не може лесно да бъде отделено от това на инвестициите за развитие на селските райони.

Европейският съюз е най-големият производител на вино в света. Подкрепата от ЕС има за цел засилване на конкурентоспособността и постигане на по-добро равновесие между търсенето и предлагането на пазара. В периода 2009—2013 г. държавите членки са изразходвали 522 млн. евро средства на ЕС по мярката за популяризиране и 518 млн. евро по инвестиционната мярка. В периода 2014—2018 г. значително са увеличени средствата, предоставени на държавите членки за тази мярка.

- Ефективност на подпомагането на аквакултурите, предоставяно от Европейския фонд за рибарство (10/2014)** — разглежда въпроса за това дали мерките за подпомагане на аквакултурите са били добре изготвени и приложени на ниво ЕС и на ниво държави членки, както и дали ЕФР е подпомогнал устойчивото развитие на аквакултурите и дали е бил икономически целесъобразен.

Одитът констатира, че до 2013 г. мерките за подпомагане на аквакултурите не са били добре изготвени и приложени на ниво ЕС и на ниво държави членки, както и че ЕФР не е подпомогнал устойчивото развитие на аквакултурите и не е бил икономически целесъобразен. Не е съществувала подходяща рамка за практическо изпълнение на целите на ЕС за устойчиво развитие на аквакултурите и резултатите не са задоволителни. На ниво държави членки мерките за подпомагане на устойчивото развитие на аквакултурите не са били добре разработени и изпълнени. Националните стратегически планове и оперативните програми на държавите членки не съдържат достатъчно яснота и липсва цялостна стратегия за този сектор. В много случаи финансирането от ЕФР не е било насочвано към най-подходящите проекти в сектора на аквакултурите и одитът констатира, че тези проекти обикновено не са успявали да постигнат планираните резултати и да докажат своята икономическа ефективност.

Всяка година ЕС произвежда около 1,3 млн. тона риба от аквакултури, а паричният оборот на сектора е в размер на 4 млрд. евро. Една от целите на общата политика в областта на рибарството (ОПОР) в периода до 2013 г. е насърчаване на устойчивото развитие на аквакултурите. Към май 2013 г. ЕФР е предоставил над 400 млн. евро за финансиране на мерки за инвестиции в производството на аквакултури, както и за екологични и здравни мерки, засягащи аквакултурите.

- Постигане на икономии: контрол над разходите, свързани с финансираната от ЕС безвъзмездна финансова помощ за проекти за развитие на селските райони (22/2014)** — разглежда въпроса дали следваните от Комисията и от държавите членки подходи са най-ефективните за контролиране на разходите, свързани с безвъзмездната финансова помощ в областта на развитието на селските райони.

Одитът разкри, че съществува възможност да се постигнат значителни икономии от безвъзмездната финансова помощ за проектите за развитие на селските райони, като в същото време се запази икономическата целесъобразност. Одиторите откриха, че съществуват действащи и разходно ефективни подходи, чрез които държавите членки могат да контролират разходите по безвъзмездната финансова помощ за развитие на селските райони, и тези подходи биха могли да бъдат по-широко прилагани. Системите за контрол на държавите членки се фокусират предимно върху цените на доставките или на строителните дейности в заявленията за подпомагане, а много по-малко внимание се обръща на това, дали самите доставки са разумно подбрани. Някои видове проверки на цените са времеемки или не дават достатъчно увереност, че одобрените разходи са основателни. В началото на програмния период Комисията не е предложила достатъчно насоки и не е разпространила добри практики. Тя не е проверила дали системите на държавите членки са ефективни, преди те да започнат да одобряват голям обем безвъзмездна финансова помощ.

Около половината от 100-те млрд. евро разходи на ЕС за развитие на селските райони, програмирани за периода 2007—2013 г., са отпуснати под формата на безвъзмездна финансова помощ за покриване на разходи за инвестиции и други проекти, осъществявани от земеделските производители, предприятията в селските райони, сдруженията и местните органи.

Извършени дейности

- **„Грешки при разходите за развитие на селските райони: какви са причините и как се преодоляват?“ (23/2014)** — разглежда въпроса дали изпълнението на плана за развитие на селските райони е в съответствие с приложимите закони и разпоредби и посочва основните причини за високия процент грешки в областта на развитието на селските райони.

Одитът констатира, че по-голямата част от грешките в политиката за развитие на селските райони се дължат на нарушения на условията, определени от държавите членки. Техните органи за контрол са можели и е следвало да открият и коригират повечето грешки, засягащи инвестиционните мерки за развитие на селските райони. Системите за контрол имат недостатъци, защото проверките им не са изчерпателни и се базират на недостатъчно информация. Средният процент грешки при разходите за развитие на селските райони, извършени през последните три години, е 8,2 %. Инвестиционните мерки представляват две трети от този процент грешки, а помощта, обвързана с площ — една трета. Едва 16 % от процента грешки се дължи на неспазване на преките разпоредби на регламентите на ЕС, докато най-големият дял – 84 %, се дължи на нарушения на условията, определени на ниво държави членки.

ЕС и държавите членки са отделили над 150 млрд. евро за политиката за развитие на селските райони за програмния период 2007—2013 г., които са почти наравно разпределени между инвестиционни мерки и помощ, обвързана с площ. Тези разходи са в голяма степен предразположени към грешки.

- **Добре ли се управлява помощта от ЕС за предотвратяване и възстановяване на щети от пожари и природни бедствия в горите? (24/2014)** — разглежда въпроса дали подпомагането от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) — мярка 226 — за възстановяване на потенциала на горското стопанство и за въвеждане на превантивни мерки се управлява добре и дали Комисията и държавите членки могат да докажат, че помощта е довела до постигане на планираните цели по икономически ефективен начин.

Одитът констатира, че финансирането от ЕС за предотвратяване на горски пожари и възстановяване на горите, поразени от природни бедствия и пожари, не се управлява достатъчно добре. Комисията и държавите членки не могат да докажат, че предвидените резултати от финансирането са постигнати по икономически ефективен начин.

През последните 30 години пожарите са причинили изгарянето на средно 480 000 ха горски площи всяка година в ЕС. Повече от 80 % от финансирането от ЕС в размер на 1,5 млрд. евро са изразходвани за превантивни действия в периода 2007—2013 г.

Сигурност и гражданство

Тази област на политика е създадена, за да се гарантира свободното движение на хора и да се осигури високо ниво на защита на гражданите. В нея са включени различни въпроси, като управление на външните граници на ЕС, съдебно сътрудничество по граждански и наказателноправни въпроси, политика на убежище и имиграционна политика, полицейско сътрудничество и борба с престъпността. Общите разходи за периода 2014—2020 г. по текущи цени възлизат на 18 млрд. евро, или по-малко от 2 % от общия бюджет на ЕС.

През 2014 г. ЕСП прие следните специални доклади в тази област:

- **Изводи от разработването на Шенгенската информационна система от второ поколение (ШИС II) от Европейската комисия“ (3/2014)** — разглежда въпроса защо Комисията е въвела ШИС II със закъснение от повече от шест години спрямо плана и на цена, която е осем пъти по-висока от първоначалния бюджетен разчет. Сметната палата провери дали по време на целия проект е съществувала солидна обосновка за ШИС II, която да отчита основните промени в разходите и очакваните ползи.

Одитът констатира, че закъсненията и бюджетните преразходи се дължат на слабости в управлението на Комисията. Първоначалният краен срок за проекта не е бил реалистичен, а до 2009 г. Комисията не е била в състояние да извършва ефективен надзор над основния изпълнител на разработката. Първоначалните разчети на разходите са били значително занижени спрямо реалния размер на необходимите инвестиции. Общият размер на разходите за ШИС II е достигнал 189 млн. евро, докато първоначалният план е бил за 23 млн. евро, плюс 330 млн. евро за националните системи. Комисията не е успяла да докаже изцяло, че за ШИС II е избрано икономически най-изгодното решение. Комисията е извлякла поуки от първия етап на проекта и вече е приложила някои изводи при подготовката на други широкомащабни ИТ проекти.

Шенгенската информационна система се използва от граничните служители, от полицията, от митническите служители, както и от визовите и съдебните органи в цялото Шенгенско пространство. Тя съдържа информация (сигнали) за лица, които може да са участвали в сериозни престъпления или които нямат право да влизат или пребивават на територията на ЕС. Системата съдържа също така сигнали за изчезнали лица, за изгубени или откраднати вещи.

- **Фондът за външните граници (ФВГ) е насърчил финансовата солидарност, но е необходимо по-добро измерване на резултатите и по-голяма европейска добавена стойност (15/2014)** — разглежда въпросите на ефективността на ФВГ и европейската добавена стойност, както и на това, до каква степен са постигнати целите на неговите съфинансирани проекти и програми.

При одита беше установено, че ФВГ е допринесъл за управлението на външните граници на ЕС и е насърчил финансовата солидарност между държавите членки. Не е постигната обаче по-голяма европейска добавена стойност и цялостният резултат не е могъл да бъде измерен поради слабости в мониторинга от страна на компетентните органи и сериозни недостатъци в оценките на Комисията и държавите членки. Програмите на държавите членки не са били включени в националните стратегии за граничен контрол и визи и не са съдържаели цели „SMART“ и измерими показатели. Процедурите за подбор на проекти не са гарантирали удовлетворяване на действителните нужди на държавите членки. Слабите процедури за възлагане на обществени поръчки в държавите членки са създавали риск за доброто финансово управление. Бяха установени сериозни слабости в управлението на Фонда в ключови държави членки — Гърция, Испания, Италия, а за първите години от финансирането, Малта.

Като основен финансов инструмент на ЕС в подкрепа на управлението на външните граници, ФВГ е предоставил 1,9 млрд. евро за периода 2007—2013 г. Основната цел на Фонда е да помогне на настоящите и бъдещите шенгенски държави да осигурят еднакъв, ефективен и ефикасен контрол по общите им външни граници.

Глобална Европа

Дейностите на ЕС в областта на външните отношения се фокусират върху разширяването, засилването на стабилността, сигурността и просперитета в съседните на ЕС региони, активната работа за подпомагане на устойчивото развитие на международно ниво, както и върху мерките за насърчаване на глобално политическо управление и осигуряване на стратегическа и гражданска сигурност.

За периода 2014—2020 г. ЕС е заделил 66 млрд. евро — по текущи цени — за разходи за тези цели, което представлява 6 % от общия бюджет. Повечето от тези разходи се управляват пряко от централните служби на Комисията или от нейните делегации. Част от помощта се управлява съвместно с международни организации.

През 2014 г. ЕСП прие следните специални доклади в тази област:

- **Създаването на Европейската служба за външна дейност (ЕСВД) (11/2014)** — разглежда въпроса дали създаването на ЕСВД е подготвено по подходящ начин, дали ресурсите ѝ са подредени по приоритет, организирани и разпределени ефективно, както и дали си е сътрудничила ефективно с Комисията и държавите членки.

Одитът констатира, че ЕСВД следва да увеличи своята ефективност и да направи повече за ЕС и неговите граждани. ЕСВД е била създадена за твърде кратко време, с недостатъчно добра подготовка. Слабостите при определянето на приоритети, организацията и разпределянето на ресурсите са намалили ефикасността на ЕСВД. Координацията между ЕСВД и Комисията е била само отчасти ефективна, главно поради неефективни механизми на сътрудничество и строга финансова и административна рамка на делегациите. Координацията с държавите членки може да бъде допълнително разработена за оптимизиране на взаимодействието като например обмяна на информация или съвместно използване на обекти, както и консулски услуги, включително защита на гражданите на ЕС.

ЕСВД е със седалище в Брюксел и разполага с глобална мрежа от 140 делегации. За 2014 г. ЕСВД разполага с бюджет от 519 млн. евро, който е поделен между централната служба (41 %) и делегациите (59 %).

- **Подкрепа от ЕС за възстановяване след земетресението в Хаити (13/2014)** — разглежда въпроса дали подкрепата от ЕС за възстановяване на Хаити е била добре подготвена и изпълнена и дали Комисията е съчетала по подходящ начин предоставянето на помощ с усилията за възстановяване и помощта за развитие.

Одитът установи, че докато подкрепата от ЕС за възстановяване след земетресението в Хаити през 2010 г. е била добре подготвена като цяло и е обърнала внимание на основните нужди на Хаити, програмите не са били изпълнени ефективно и връзката между помощ, възстановяване и развитие не е била достатъчна. Повечето проверени програми са постигнали или е имало вероятност да постигнат планираните резултати, въпреки почти всеобщите закъснения. Въпреки че на Комисията са били добре известни трудните обстоятелства, тя не е управлявала достатъчно добре някои съществени рискове за изпълнението и постигането на целите на нейната програма. Бил е извършван мониторинг на програмите, но Комисията и ЕСВД не са взели навременни мерки за увеличаване на ресурсите на делегацията на ЕС в Хаити, която не е разполагала с достатъчен капацитет да извърши посещенията на място.

През март 2010 г. 55 донори обещават 5,4 млрд. щатски долара за възстановяване и развитие за периода 2010—2012 г. и допълнително 3 млрд. щатски долара за периода от 2013 г. нататък. ЕС е един от основните донори, поемайки ангажимент в размер на 1,2 млрд. евро.

- **Ефективност на смесването на безвъзмездна финансова помощ по регионалните механизми за инвестиции със заеми от финансови институции с цел подпомагане на външните политики на ЕС (16/2014)** — разглежда схемата и управлението на инвестиционните механизми и въпроса за това доколко са постигнати очакваните ползи от смесеното финансиране.

Одитът дава положителна оценка на схемата и общата ефективност на смесването на безвъзмездна финансова помощ по регионалните механизми за инвестиции със заеми от финансови институции за подпомагането на външните политики на ЕС, като в същото време се посочват редица важни въпроси, които следва да бъдат решени незабавно. Инвестиционните механизми са били успешно създадени, но потенциалните ползи от смесването не са били напълно реализирани поради слабости в извършването от Комисията управление. За близо половината от проверените проекти липсват достатъчно доказателства, за да се заключи, че е било оправдано отпускането на безвъзмездна финансова помощ. В някои случаи инвестициите са щели да бъдат направени и без приноса на ЕС. Комисията следва да следи за това отпусканата от ЕС безвъзмездна финансова помощ да се основава на подробна документирана оценка на допълнителните ползи, които се получават от безвъзмездната финансова помощ, от гледна точка на постигане на целите на ЕС в областта на развитието, добросъседството и разширяването.

От 2007 г. Комисията е създавала осем регионални инвестиционни механизми. Те комбинират безвъзмездна финансова помощ от Европейските фондове за развитие и от общия бюджет на ЕС със заеми, които се предоставят основно от европейски институции, финансиращи дейности за развитие. Смесеното финансиране се стреми да създаде подходящи възможности за инвестиции, които имат потенциал за жизнеспособност, но не привличат достатъчно финансиране от пазарни източници.

- **Може ли инициативата на ЕС за създаване на центрове за високи постижения да допринесе ефективно за намаляване на химичните, биологичните, радиологичните и ядрените рискове, идващи от страни извън ЕС? (17/2014)** — разглежда въпроса дали инициативата е основана на задълбочен анализ на ситуацията преди 2010 г., дали организационната структура на инициативата е била подходяща за справяне с установените предизвикателства, както и дали е била въведена и пусната в експлоатация подходяща система за управление.

Като цяло одитът е положителен по отношение на приноса на центрoвете за високи постижения за намаляване на химичните, биологичните, радиологичните и ядрените рискове. Инициативата е в съответствие с приоритетите, залегнали в Европейската стратегия за сигурност и Стратегията на ЕС срещу разпространението на оръжия за масово унищожение. В нея се предвижда участието на всички заинтересовани страни в държавите партньори, което допринася за повишаване на устойчивостта на предприетите действия. Организационната структура като цяло е подходяща, но сложността ѝ допринесе за забавянето при започването на дейностите по проекта.

Инициативата на Центровете за високи постижения се отнася до установяването на регионални платформи в различни региони по света за справяне с химичните, биологичните, радиологичните и ядрените рискове. Това е единствената и най-голяма мярка на дългосрочния компонент на Инструмента за стабилност като бяха отпуснати 100 милиона евро за периода 2010—2013 г.

Извършени дейности

- Системите на EuropeAid за оценка и за ориентиран към резултатите мониторинг (ОРМ) (18/2014)** — разглежда въпроса дали тези системи са надеждни, подходящо организирани и обезпечени с ресурси, за да се гарантира достигането до уместни и надеждни констатации, както и да се гарантира оптималното използване констатациите.

Одитът е критичен към надеждността на тези системи. Функциите за оценка и ОРМ са добре организирани, но може да се обърне повече внимание на ефективното използване на ресурсите. Системите не предоставят достатъчно информация за постигнатите резултати и не гарантират максимално използване на констатациите. Оценка на проекти и програми, организирани от делегации на Комисията и проведени в държавите партньори се управляват по незадоволителен начин: цялостният надзор е неадекватен, размерът на използваните ресурси е неясен и липсва достъп до резултатите.

Два от основните елементи на рамката за отчетане, използвана от Генерална дирекция „Развитие и сътрудничество“ — EuropeAid в Комисията, са системите за оценка и за ориентиран към резултатите мониторинг. Общата стойност на годишните разходи за тези системи се изчислява на 34—38 млн. евро. Годишният размер на разходите за развитие, който се обхваща от тези системи се оценява на около 8 млрд. евро.

- Предприсъединителна помощ на ЕС за Сърбия (19/2014)** — разглежда въпроса дали Комисията е управлявала ефективно предприсъединителната помощ за Сърбия по време на периода 2007—2013 г., както и нейната подкрепа за ключови области на управлението.

Одитът установи, че подкрепата на ЕС в размер на 1,2 млрд. евро за периода 2007—2013 г. като цяло ефективно е подготвила Сърбия за членство в ЕС. Финансирането по Инструмента за предприсъединителна помощ (ИПП), заедно с другите форми на подкрепа, ефективно е помогнало на Сърбия в провеждането на социални и икономически реформи и подобряването на управлението на нейните публични финанси. Въз основа на опита, придобит в други държави — бенефициенти на ИПП, Комисията поставя все по-голям акцент върху въпросите на управлението при планирането на финансовата и нефинансовата помощ за Сърбия. Комисията е управлявала ефективно нефинансовата помощ за Сърбия в областта на управлението и борбата срещу корупцията. Комисията също така е била ефективна при подготвянето на Сърбия за децентрализирано управление на средствата на ЕС, но само в ограничената сфера на управленските структури на ИПП.

За областта на управлението, която според Комисията представлява най-голямото предизвикателство в Сърбия, е получена една четвърт от финансирането по ИПП. ЕС допълва финансирането по ИПП с някои нефинансови средства, за да помогне на Сърбия да се подготви за членство в ЕС.

Администрация

Административните разходи на институциите на ЕС, агенциите и другите органи включват разходи за служителите, като заплати и пенсии, разходи, свързани със сградите, оборудването, енергията, комуникацията и информационните технологии. Общите разходи за периода 2014—2020 г. възлизат на 70 млрд. евро по текущи цени, което представлява 6 % от общия бюджет на ЕС.

През 2014 г. ЕСП прие следните специални доклади в тази област:

- **Как институциите и органите на ЕС изчисляват, намаляват и компенсират своите емисии на парникови газове? (14/2014)** — разглежда въпроса дали институциите и органите на ЕС имат политики за намаляване на въздействието от техните административни дейности върху околната среда, както и дали тези политики се прилагат ефикасно.

Одитът призова институциите и органите на ЕС да разработят обща политика за намаляване на емисиите на парникови газове („въглероден отпечатък“). Отбелязва се бавен напредък при въвеждането на Схемата на Общността за управление по околната среда и одит, а информацията относно действителния размер на емисиите е разпокъсана. Само няколко институции и органи използват екологосъобразни обществени поръчки систематично.

Въпреки че институциите и органите на ЕС успяха да обърнат тенденцията на увеличение на емисиите на парникови газове, дължащи се на енергопотреблението в техните сгради, наличните данни не позволяват да се отличат ясни тенденции за намаляване за други източници на емисии като например служебните пътувания. Повече от половината от одитираните институции и органи на ЕС не са определили количествени цели за намаляване на емисиите си от парникови газове.

Политиката на ЕС в областта на околната среда има за цел постигането на високо равнище на защита. Договорът за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) предвижда, че изискванията за защита на околната среда трябва да бъдат включени в определянето и изпълнението на политиките и действията на Съюза, в частност, за да се насърчи устойчивото развитие.

Приходи / собствени ресурси

Собствените ресурси са приходите на ЕС, които се използват от ЕС за финансиране на неговите разходи. Има три вида собствени ресурси: традиционни собствени ресурси (мита върху вноса от държави извън ЕС и налози върху захарта), собствени ресурси на база ДДС и собствени ресурси на база БНД (най-големият източник на приходи за бюджета на ЕС).

През 2014 г. ЕСП състави следния специален доклад в тази област:

- **Добре ли се управляват преференциалните търговски режими? (2/2014)** — разглежда въпроса дали Комисията е извършила подходяща оценка на икономическите ефекти от преференциалните търговски режими и дали контролът върху тях ефективно следи за това да не се ползва неправомерно преференциална тарифа при внос, което води до загуба на приходи за ЕС.

Одитът констатира, че Комисията е подобрила качеството на своите оценки на въздействието, но въпреки това все още не извършва достатъчен анализ на икономическото въздействие от преференциалните търговски режими. ЕС губи приходи поради слабия митнически контрол в държавите членки, който не успява да предотврати случаи на внос, ползващ неправомерно преференциални режими.

С едностранните режими ЕС предоставя преференции с цел да осигури на развиващите се държави безмитен достъп до пазара на ЕС, като по този начин допринася за премахването на бедността и насърчава устойчивото развитие. През 2011 г. стойността на стоките, внесени в ЕС по преференциални търговски режими, възлиза на повече от 242 млрд. евро, което представлява 14 % от вноса в ЕС.

Финансово и икономическо управление

Европейската рамка за икономическо управление цели предотвратяване или откриване и коригиране на проблемните икономически тенденции, като например прекомерен бюджетен дефицит или равнища на държавния дълг, които могат да спрат растежа и които излагат на риск устойчивостта на публичните финанси.

През 2014 г. ЕСП изготви първия си специален доклад в тази област.

- Изграждането на европейския банков надзор — Европейски банков орган (ЕБО) и неговият променящ се контекст (5/2014)** — разглежда въпроса дали Комисията и Европейският банков орган (ЕБО) са изпълнили задоволително своите отговорности за установяване на новите режими за системата за регулиране и надзор на банковия сектор и прави преглед доколко успешно функционират тези нови режими.

Одитът констатира, че реформата на Комисията в законодателството на банковия сектор и създаването на ЕБО са важни първи стъпки в отговор на финансовата криза. ЕБО представлява част от елементите на новата система за регулиране и надзор на банковия сектор. Бяха установени недостатъци в трансграничния банков надзор, оценката на устойчивостта на банките в ЕС и насърчаването на защитата на потребителите. ЕБО е имал ограничен правен мандат и персонал за извършването на тестове за устойчивост през 2011 г., които са били проведени без финансови предпазни мерки на равнището на ЕС. Въпреки че тестовете за устойчивост са полезни за започването на рекапитализацията на голям брой банки, те разкриха ограниченията на подобни прегледи, когато те не са съчетани с оценка на качеството на портфейла от активи. Остават въпросите за неговата бъдеща роля в надзора на банките и съответните роли и отговорности на ЕБО и ЕЦБ.

В периода след финансовата криза Комисията предприе стъпки за стабилизиране на банковия сектор в стремеж да укрепи регулаторната рамка и надзора на банките, по-специално на тези, които извършват трансгранична дейност. Европейският банков орган (ЕБО) беше създаден през 2011 г. като част от многобройните предложения за регулаторни промени. ЕБО играе роля в регулаторния надзор на европейските банки и защитата на потребителите.

Всички специални доклади се публикуват на нашия уебсайт на 23 езика на ЕС (eca.europa.eu), както и в EU Bookshop (bookshop.europa.eu).

Становища и други документи през 2014 г.

ЕСП допринася за подобряване на финансовото управление на ЕС чрез своите становища относно предложението за ново или изменено законодателство с финансово отражение. Становищата се изготвят по искане на другите институции на ЕС и се използват в работата на законодателните органи — Европейския парламент и Съвета. ЕСП може също така по собствена инициатива да изготвя становища и прегледи по други въпроси. **Становището относно доклада на Комисията за антикорупционните мерки** беше изготвено по собствена инициатива на ЕСП, а **анализът на потенциалните икономии на средствата от бюджета на ЕС, ако Европейският парламент централизира своите дейности** беше изготвен в отговор на молба от Европейския парламент.

През 2014 г., ЕСП изготви **седем становища**, обхващащи няколко важни области:

- относно предложението за изменение на регламент относно взаимопомощта между административните органи на държавите членки и сътрудничеството между последните и Комисията по гарантиране на правилното прилагане на законодателството в областта на митническите и земеделските въпроси (1/2014);
- относно предложението за адаптиране на възнагражденията и пенсиите на длъжностните лица и другите служители на Европейския съюз и на корекционните коефициенти, прилагани по отношение на тях (2/2014);
- относно предложението за изменение на Финансовия регламент, приложим за 10-ия Европейски фонд за развитие, с цел изпълнение на преходния инструмент (3/2014);
- относно предложението за изменение на Финансовия регламент, приложим за бюджета на Европейските училища (4/2014);
- относно предложението за изменение на регламент на Службата за хармонизация във вътрешния пазар (СХВП), относно определяне на финансовите разпоредби, приложими за СХВП (5/2014);
- относно предложението за изменение на регламент относно Европейската служба за борба с измамите (OLAF) с оглед на създаването на контролор на процесуалните гаранции (6/2014);
- относно предложението за изменение на регламент относно системата на собствени ресурси на Европейските общности (7/2014).

7
становища
изготвени през 2014 г.

Обзорни прегледи

2014 година беше период на значително обновление за Европейския съюз. В този контекст на промяна, ЕСП проектира и изготви нов вид продукт: обзорните прегледи. Всеки преглед обхваща обширна тема и се основава на извършената от Сметната палата дейност и натрупаните знания и опит. Те са предназначени да служат като основа за консултация и диалог със заинтересованите страни на ЕСП и да позволяват на ЕСП да извършва констатации и оценки по важни въпроси, които може по принцип да не са предмет на одит. Първият обзорен преглед, публикуван през септември 2014 г., разглежда въпроси, свързани с механизмите на ЕС за отчитане и за одит в публичния сектор (вж. карето), и послужи като главен референт за конференцията относно отчетността на ЕС през октомври 2014 г. (вж. стр. 42). Вторият, със заглавие „Оптимално използване на средствата на ЕС: обзорен преглед на рисковете пред финансовото управление на бюджета на ЕС“, беше публикуван през ноември 2014 г. Той представи общ преглед на капиталовите потоци на ЕС и кратко изложение на въпроси, които следва да бъдат разгледани, за да се гарантира, че наред с всичко останало, данъкоплатците на ЕС получават добро съотношение между извършените разходи и реализираните ползи от бюджета на ЕС (вж. *карето*).

Становищата и обзорните доклади се публикуват на нашия уебсайт на 23 езика на ЕС (eca.europa.eu).

2

обзорни прегледа
изготвени през 2014 г.

„Пропуски, припокривания и предизвикателства: обзорен преглед на механизмите на ЕС за отчетане и за одит в публичния сектор“

Този обзорен преглед има за цел да повиши осведомеността и да поощри отразяването на тема, която е от голямо значение за демократичната легитимност на институционалната система на ЕС.

Той описва основните характеристики на рамката за финансова отчетност, ролята на публичния одит и ключовите елементи за стабилна отчетност и одитната верига, определя шест основни области, които са изправени пред предизвикателства, свързани с отчетността и публичния одит на равнището на ЕС, и освен това анализира механизмите за отчетност и одит, които се прилагат към различни нови междуправителствени инструменти и инструменти на ЕС, разработени в отговор на финансовата криза.

В заключение докладът прави следните препоръки за подобряване на отчетането и одита в публичния сектор на равнището на ЕС:

- по-тясно сътрудничество при съвместната система за контрол на координирани или междуправителствени инструменти между ЕС и държавите членки;
- по-последователен и цялостен набор от механизми във всички европейски политики, инструменти и средства, управлявани от институции на ЕС;
- по-добрите системи за управление и контрол по отношение на дейностите и средствата на ЕС като предпоставка за прозрачност, добро управление и отчетност;
- концентриране върху измерването на въздействието и резултатите от политиките на ЕС в случаите, когато бюджетът на ЕС играе сравнително малка роля, но съществуват значителни регулаторни или законодателни разпоредби на равнището на ЕС, както и
- намаляване на скъпоструващите припокривания на одити за политиките и средствата на ЕС като се гарантира, че одиторите на всяко равнище могат да разчитат съответно на работата на другите одитори.

Оптимално използване на средствата на ЕС: обзорен преглед на рисковете пред финансовото управление на бюджета на ЕС

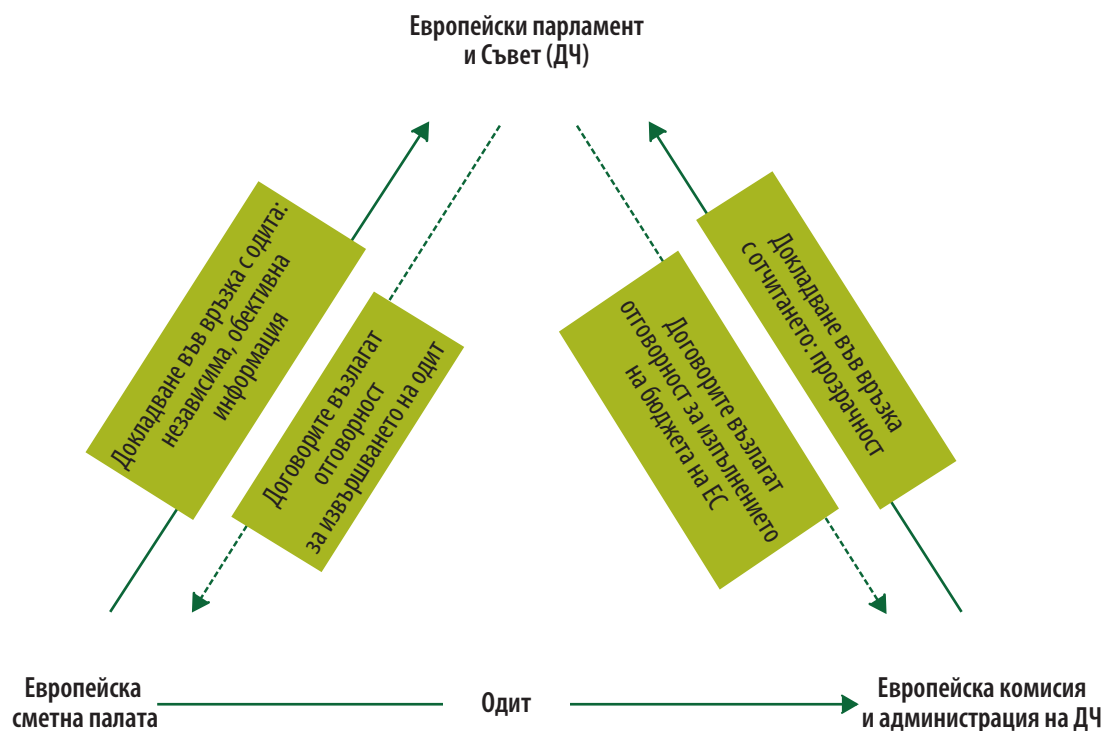
Обзорният преглед обединява констатации и оценки на ЕСП относно всички аспекти от управлението на бюджета на ЕС във време, когато правителствата на държавите членки и данъкоплатците искат да видят по-добра стойност за средствата, които те влагат.

Той е съставен на основата на 35 години опит в извършване на одит на приходите и разходите на ЕС, за да предостави общ преглед на финансовото управление на ЕС и да изложи в обобщен вид въпросите, които следва да бъдат разгледани, за да се гарантира, че бюджетът на ЕС предоставя по-добро съотношение качество-цена. Този анализ е допълнен от подробни справки с данни относно основните характеристики и въпроси, свързани с различните приходи и разходните области, и освен това прави предложения за подобрения.

Прегледът определя редица ключови въпроси, които заслужават специално внимание, включително:

- прекалено сложни правила за допустимост и други условия за получаване на помощ от ЕС, което ги правят трудни за разбиране, администриране и проверяване, и което води до различни тълкувания;
- правила и процедури за обществените поръчки, които не винаги се спазват— умишлено или защото не са добре разбрани — което води до високи разходи или забавяния в осъществяването на проекти, финансирани от ЕС;
- недостатъчен капацитет на органите на държавите членки за управление и разходване на средствата на ЕС, увеличавайки риска от грешки и неправилно разходване;
- слаба координация между ЕС и националните бюджети, липса на налични средства на държавите членки за съфинансирание и акцент, поставен върху осигуряването на съответствие с правилата, а не с постигнатите резултати; както и
- голям брой поети задължения от предишния разходен период, които все още следва да бъдат финансирани от бюджета на ЕС.

Рамка за отчетане за управленския и финансов контрол на ЕС

Диаграма от обзорен преглед на механизмите за отчетане и за одит в публичния сектор.

Извършени дейности

Отношения със заинтересованите страни

Приносът на ЕСП за подобряване на управленската отговорност на ЕС зависи до голяма степен от начина, по който нашата работа и продукти се използват от основните ни партньори в процеса на отчетност. Тези партньори са политическите органи, отговорни за публичния надзор над използването на средствата на ЕС (т.е. Европейският парламент, Съветът на ЕС и националните парламенти). В нашата стратегия за периода 2013—2017 г. се предвижда подобряване на вътрешните разпоредби относно наблюдението на външните промени и управлението на отношенията с нашите партньори.

Председателят и членовете на ЕСП поддържат редовни **контакти с комисиите на Европейския парламент**, по-специално с комисията по бюджетен контрол (CONT). През 2014 г. председателят на ЕСП г-н Калдейра взе участие в две заседания на комисията по бюджетен контрол, както и в известен брой пленарни заседания на Европейския парламент. Това включи представяне на годишната ни работна програма и годишните отчети.

Една от стратегическите ни цели е укрепване на партньорствата с основните заинтересовани страни, като например с различните специализирани комисии на Европейския парламент и на Съвета. През април 2014 г., ЕСП назначи Ville Itälä на новосъздадената позиция на член, отговарящ за междуинституционалните отношения, което допринесе за подобряване на връзките на нашата институция с другите институции на ЕС на стратегическо равнище, включително увеличаване на възможностите нашата работа да окаже по-голямо въздействие.

През 2014 г. други членове на ЕСП са взели думата 64 пъти в 17 заседания на комисията по бюджетен контрол във връзка с наши годишни или специални доклади. Обсъжданията в рамките на тези заседания са довели до изготвянето на доклади от отделни членове на комисията по бюджетен контрол относно наши специални доклади, включително проектодоклад относно специалните доклади в контекста на процедурата по освобождаване от отговорност за 2013 г. Комисията по бюджетен контрол започна от 2014 г. да кани систематично специализираните комисии на представянето на нашите специални доклади по време на своите заседания, спомагайки да се увеличи въздействието от нашата дейност.

През 2014 г. е продължена традицията за съвместни срещи между членове на комисията по бюджетен контрол и ЕСП със среща, която се проведе през октомври в ЕСП в Люксембург.

В началото на 2014 г. Европейският парламент прие **доклад относно бъдещата роля на Европейската сметна палата**. ЕСП приветства изразената в този доклад гледна точка, че всяка реформа на Сметната палата следва да бъде разглеждана в по-широкия контекст на предизвикателствата за подобряване на управленската отговорност на ЕС. Нашата институция започна да разглежда въпросите, за които имаме правомощие да предприемаме действия. По-конкретно в нашата работа, връзките ни със заинтересованите страни и използването на ресурсите. Напредъкът, който постигнахме при разглеждането на тези въпроси беше представен в партньорската проверка, публикувана през 2014 г. (вж. Значими събития).

В много от случаите, имахме редица инициативи за подобряване, които вече бяха започнати като част от процеса за изпълнение на стратегията 2013—2017 г., като например одит за оптимизиране и процедури за отчетност, както и по-гъвкава организация на ресурсите. Това доведе до нарастване на броя на докладите, изготвени по време на годината и до намаляване на средната продължителност на периода, необходим за тяхното изготвяне. Освен това се очаква повишаване на ефикасността и ефективността на одитните процеси от проекта за вътрешни реформи, изготвен през 2014 г.

В резолюция от ноември 2013 г., Европейският парламент помоли ЕСП да извърши подробен анализ на потенциалните икономии за бюджета на ЕС, включително икономии, постигнати чрез по-добро уплътняване на работното време и по-голяма ефикасност, ако Парламентът има само едно седалище. През юли 2014 г. ЕСП публикува резултата от този анализ, като стигна до заключението, че преместването от Страсбург в Брюксел може да доведе до значителни икономии, а преместването от Люксембург в Брюксел може да допринесе съвсем малко за такива икономии.

Nicole Brisd, член на Френския сенат (център), приветстван в ЕСП от председателя г-н Витор Калдейра и члена на ЕСП Даниел Ламарк.

През 2014 г. ЕСП продължи да си **сътрудничи редовно със Съвета** в неговите различни конфигурации и дейности. През декември 2014 г. председателят на ЕСП г-н Калдейра представи годишните доклади пред Съвета по икономически и финансови въпроси, а ЕСП редовно беше канена да представя специални доклади пред комисиите и работните групи на Съвета.

Осигуряването на **ефективни работни отношения с националните парламенти** е още един от приоритетите за ЕСП. Членовете на Сметната палата често представят нашите годишни доклади в различните държави членки. Ние се грижим комисиите по европейски въпроси и финансов контрол към националните парламенти да бъдат редовно информирани относно нашите дейности. Делегации от редица национални парламенти посетиха нашата институция през годината, включително делегация на Сената на Френската република през юли 2014 г. Освен това ЕСП покани основни заинтересовани страни на годишния семинар на членовете, проведен през декември 2014 г., за да представят своите гледни точки относно предизвикателствата пред отчетността на ЕС.

ЕСП си сътрудничи с Европейската служба за борба с измамите (OLAF) в борбата с измамите, засягащи бюджета на ЕС. Ние отправяме към OLAF всяко подозрение за измама, корупция или друга незаконна дейност, засягаща финансовите интереси на ЕС, което откриваме в хода на нашата одитна дейност или което ни е съобщено от трети лица. През 2014 г. ние изпратихме на OLAF 16 случая на подозрение за измама, корупция или незаконна дейност, открити по време на одитната ни дейност.

Извършени дейности

Сътрудничество с други върховни одитни институции

ЕСП сътрудничи с други върховни одитни институции (ВОИ) предимно чрез:

- контактния комитет на ВОИ на държавите членки на ЕС;
- мрежата на ВОИ на държавите кандидатки и потенциални кандидатки за членство в ЕС; както и
- международните организации на институциите, извършващи одит на публични средства, най-вече Международната организация на върховните одитни институции (ИНТОСАЙ) и нейната регионална европейска група (ЕВРОСАЙ).

ЕСП преразглежда и актуализира стратегията си за международно сътрудничество през септември 2014 г. (вж. **каreto** по-долу).

Конгрес на ЕВРОСАЙ, Хага, юни 2014 г.

Стратегия на ЕСП за международно сътрудничество

Стратегията на ЕСП за сътрудничество — в съответствие с общата стратегия за 2013—2017 г. — цели оптимизиране на приноса на институцията към публичната отчетност на ЕС, най-вече чрез засилване на двустранното и многостранното сътрудничество със съответните партньори, като например национални върховни одитни институции и международни одитни организации. Въз основа на нашите одитни задължения, простиращи се до области на Европейско (т.е. финансово управление) и световно влияние (т.е. изменение на климата), нашите дейности за международно сътрудничество стават все по-важни, отколкото в миналото.

Приоритети на стратегията за сътрудничество на ЕСП са следните:

- основният акцент ще продължи да бъде сътрудничеството на равнище ЕС чрез Контактния комитет и с върховните одитни институции на държавите членки на ЕС поотделно. Това може да включва участие в съвместна одиторска и отчетна дейност от значение за бюджета на ЕС и други области на политиките на ЕС;
- в контекста на разширяването на ЕС, ще продължим да подкрепяме ВОИ на държавите кандидатки и потенциални кандидатки за членство в ЕС в дейностите им за изграждане на капацитет;
- в рамките на международните одитни организации като ИНТОСАЙ, ще увеличим нашето участие в дейностите за сътрудничество, свързани с определяне на професионални стандарти, предвид тяхното значение за изграждане на капацитет и обмена на знание в рамките на одита в публичния сектор.

Чрез нашата стратегията за сътрудничество, заедно с други наскоро приети мерки като например нововъведените конференции и срещи на високо равнище, ще допринесем за повишаване на осведомеността относно финансовото управление и отчетност на ЕС.

Контактен комитет на върховните одитни институции на държавите членки на ЕС

Съгласно Договора за ЕС Сметната палата и националните одитни институции на държавите членки следва да осъществяват сътрудничество, основаващо се на доверие и взаимно зачитане на независимостта. ЕСП активно си сътрудничи с ВОИ на държавите членки чрез рамката на Контактния комитет, която предвижда ежегодно заседание и формиране на различни работни групи, мрежи и оперативни групи за разглеждане на конкретни въпроси от общ интерес.

През октомври 2013 г. ЕСП пое председателството на Контактния комитет за период от една година. В това си качество, ние бяхме домакини на годишната среща на Контактния комитет, която се проведе през октомври 2014 г. Основните теми от дневния ред бяха семинар по засилване на сътрудничеството, най-вече по въпроси, свързани със стратегията Европа 2020 г. и банковия съюз, докладване относно дейностите на Контактния комитет и неговите професионални партньори, както и свързаните с ЕС одити от държавите членки на Контактния комитет.

Ние също така си сътрудничим с членове на ВОИ на държавите членки на двустранна основа. Един добър пример за това е съвместен проект, осъществен от ЕСП и ВОИ на Полша — Najwyższa Izba Kontroli (Върховна камара за контрол). Това включи активно участие от страна на одиторите на тази ВОИ в нашата одитна дейност в Полша относно премахването на болестите по животните, контрол и мониторинг. Ние също така си сътрудничим с ВОИ на Полша и Португалия относно стратегия „Европа 2020“ в контекста на главата за изпълнението от нашия годишен доклад за 2014 г.

Заседание на Контактния комитет в Люксембург от 15—17 октомври 2014 г.

Извършени дейности

Мрежа на ВОИ на страните кандидатки и потенциални кандидатки за членство в ЕС

ЕСП си сътрудничи с ВОИ на страните кандидатки и потенциални кандидатки за членство в ЕС посредством учредена мрежа¹, подобна на Контактния комитет. През 2014 г. ние подкрепяхме мрежата при извършването на паралелен одит на изпълнението относно енергийната ефективност, най-вече чрез предоставянето на експерти по темата, както и по методологията на одита на изпълнението.

Международни организации на одитните институции в публичния сектор

През 2014 г. продължихме да играем активна роля в дейностите на ИНТОСАЙ и имаме важен принос за няколко от нейните комитети и работни групи:

- в Цел № 1 на ИНТОСАЙ като член на Комитета по професионалните стандарти и неговите подкомитети за финансов одит, за одит на съответствието и за одит на изпълнението;
- в Цел № 2 на ИНТОСАЙ като член на Комитета за изграждане на капацитет и неговите подкомитети за насърчаване на добрите практики и осигуряване на качеството посредством доброволни партньорски проверки;
- в Цел № 3 на ИНТОСАЙ като член на Комитета за споделяне на знания и неговите работни групи по одит в областта на околната среда и по финансово модернизиране и регулаторна реформа.

1 Към януари 2015 г. мрежата включва шест страни кандидатки (Албания, бившата югославска република Македония, Исландия, Черна гора, Сърбия и Турция) и една държава — потенциална кандидатка (Босна и Херцеговина). От ноември 2013 г. Косово* участва в мрежата като наблюдател.

* Това название не засяга позициите по отношение на статута и е съобразено с Резолюция 1244 на Съвета за сигурност на ООН и становището на Международния съд относно обявяването на независимост от страна на Косово.

Участвахме в IX-я конгрес на ЕВРОСАЙ през юни 2014 г., включително в организирането и провеждането на работна среща относно „Измерване на ефективността“, както и в XLI-то и XLII-то заседание на управителния съвет на ЕВРОСАЙ (като член на управителния съвет от 2011 г.).

Продължихме нашето активно участие в работните органи на ЕВРОСАЙ, най-вече работните групи по информационни технологии и одит в областта на околната среда, комитета за мониторинг за създаване и опериране на електронни бази данни с добри практики относно качеството на одита и оперативната група на по одит и етика. ЕСП също така стана член на новосъздадената работна група по одит на средствата, отпуснати за катастрофи и бедствия.

В рамките на съвместните конференции между регионалните работни групи на ИНТОСАЙ ЕСП участва активно във II-та съвместна конференция на АЗОСАЙ²-ЕВРОСЕИ, насочена към поуките от натрупания опит в приемането на МСВОИ³ и тяхното отражение в бъдеще.

2 Организация на върховните одитни институции в Азия.

3 Международни стандарти на върховните одитни институции.

Значими събития

Международна партньорска проверка на ЕСП

През 2013 г. ЕСП покани ВОИ на Франция, Германия и Швеция да извършат партньорска проверка на нашата одитна практика в областта на одита на изпълнението. Партньорската проверка използва опита и на трите институции и беше много полезна както за ЕСП, така и за проверяващите. Методологията беше основана на общоприетите критерии, регулиращи работата на ВОИ и взе под внимание насоките, изложени в международните стандарти.

Партньорската проверка беше публикувана през 2014 г. на нашия уебсайт (esa.europa.eu). В нея партньорите стигнаха до заключението, че ЕСП е постигнала значителен напредък от последната партньорска проверка през 2008 г. Ние извършихме анализ на предизвикателствата, произтичащи от сложната институционална рамка на ЕС и предприехме редица стъпки за по-нататъшно повишаване на ефективността и ефикасността на нашите одити и качеството на нашите доклади. Партньорите установиха необходимостта от рационализиране и ускоряване на процеса на вземане на решения, както и подобряване на формулировката на препоръките, които отправяме в нашите одитни доклади.

Международните партньорски проверки се насърчават от международните стандарти за одит. Те предоставят възможност за върховните одитни институции да получат доброволна оценка, основаваща се на международни стандарти, за това как те изпълняват функциите си. През 2014 г. ЕСП извърши партньорска проверка на върховната одитна институция в Литва и беше поканена да извърши проверка на Швейцарската федерална сметна палата, както и да вземе участие в партньорски проверки на ВОИ в Испания и Латвия.

През октомври 2014 г. ЕСП проведе конференция на високо равнище, която събра на едно място много от длъжностните лица, отговарящи за задължението за отчитане на Европейския съюз по отношение на публичните средства, които се използват за постигане на целите на ЕС; Конференцията разгледа въпросите за пропуските, припокриванията и предизвикателствата, които съществуват на равнище ЕС и държави членки, както са установени в нашия обзорен преглед на механизмите на ЕС за отчитане и за одит в публичния сектор (вж. стр. 35).

Конференция на високо равнище относно подобряване на механизмите за отчитане на ЕС

От ляво надясно: Jacques Sciberras, началник на кабинет, Kevin Cardiff, член на ЕСП, Vítor Caldeira, председател на ЕСП и Оли Рен, заместник-председател на ЕП.

Тя предостави платформа за провеждането на разисквания между участниците, в т.ч. членове или представители на Европейския парламент, Европейската комисия, Европейската централна банка, Европейската инвестиционна банка, Европейския механизъм за стабилност, националните одитни служби и академични среди за това как тези механизми следва да бъдат доразвити в отговор на тенденциите на икономическата, бюджетната и паричната интеграция. Дискусиите се съсредоточиха върху отчетността в рамките на ЕС, особено по отношение на централните банки и надзорните органи, кризисните и следкризисните структури, привличането на средства на ЕС с външно участие, както и повишаване на вниманието върху резултатите от работата на ЕС.

Участниците в конференцията постигнаха съгласие относно необходимостта от по-тясно сътрудничество между ръководните органи, парламентите и одиторите на равнище ЕС и на национално равнище, за да се даде на обществеността по-добра представа за това как функционират политиките и програмите на ЕС.

Укрепване на партньорствата с националните органи в Литва

Делегация на високо равнище от ЕСП посети Литва през септември за укрепване на партньорствата с нейния парламент, правителство, централна банка и ВОИ, както и за насърчаване на оптималното използване и контрол върху разходването на средствата на ЕС в страната. ЕСП и нейните партньори в Литва размениха мнения относно приоритетите за подобряване на отчетността на ЕС, проучиха как най-добре могат да си сътрудничат за насърчаване на добавената стойност на разходването на средствата на ЕС, и освен това разгледаха въпроса как да подпомогнат политиците и парламента в Литва да използват по най-добър начин резултатите от одитите на ЕСП.

По време на посещението си, делегацията на ЕСП взе активно участие в конференцията на парламента на Литва относно „Предизвикателствата пред отчетността и одита в публичния сектор“. Освен това, делегацията и нейните партньори обсъдиха въпроси, свързани с финансовото и икономическото управление, както и ползите за Литва след влизането в еврозоната на 1 януари 2015 г.

Литва беше първата посетена държава от запланиваната серия от посещения в държави членки, чрез които ЕСП възнамерява в следващите години да укрепи партньорствата си с националните органи, отговарящи за управлението и контрола върху средствата на ЕС.

Среща между делегация на ЕСП и Националната одитна служба на Литва.

Колегиален орган на ЕСП

Колегиалният орган на ЕСП се състои от един член от всяка държава членка. В съответствие с Договора, членовете на ЕСП се избират за мандат от шест години, който може да бъде подновяван.

Членовете се назначават в един от петте одитни състава. Одитните състави приемат одитни доклади и становища и вземат решения по по-обща стратегически и административни въпроси. Всеки член на ЕСП носи отговорност за собствените си задачи, които са свързани предимно с одитна дейност. Съответната одитна дейност се извършва от одиторите на ЕСП под ръководството на отговорния член на ЕСП, който се подпомага от служителите на своя кабинет. Той или тя представя доклада за приемане пред одитния състав и/или колегиалния орган на Сметната палата, а след това и пред Европейския парламент и Съвета, и ако е необходимо и пред други заинтересовани страни, в т.ч. медиите.

През 2014 г. след номиниране от съответните държави членки и след консултации с Европейския парламент, Съветът на Европейския съюз назначи шестима нови членове на Европейската сметна палата. Четирима от тях — Алекс Бренинкмайер (Нидерландия), Даниел Ламарк (Франция), Николаос Милионис (Гърция), Фил Уин Оуен (Обединено кралство) — се присъединиха към ЕСП на 1 януари 2014 г., както и още двама — Клаус-Хайнер Лене (Германия) и Оскар Херикс (Австрия) — се присъединиха на 1 март 2014 г.

На 23 януари 2014 г. 28-те членове на ЕСП преизбраха Виктор Калдейра за председател за трети тригодишен мандат. Председателят съблюдава изпълнението на работата на Сметната палата и представлява институцията във външните ѝ отношения.

Членове на ЕСП в края на 2014 г.

1000-но поред заседание на членове на ЕСП от 27 октомври 2014 г.

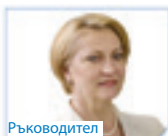
ЕВРОПЕЙСКА СМЕТНА ПАЛАТА
31 декември 2014 г.

Председател

Vitor Manuel
da SILVA CALDEIRA
Португалия

Одитен състав I „Опазване и управление на природните ресурси“

Ръководител
Rasa
BUDBERGYTĖ
Литва

Jan
KINŠT
Чешка република

Kersti
KALJULAID
Естония

Augustyn
KUBIK
Полша

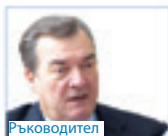

Kevin
CARDIFF
Ирландия

Nikolaos
MILIONIS
Гърция

Одитен състав II „Структурни политики, транспорт и енергетика“

Ръководител
Henri
GRETHEN
Люксембург

Ladislav
BALKO
Словакия

Илиана
ИВАНОВА
България

George
PUFAN
Румъния

Phil
WYNN OWEN
Обединено кралство

Oskar
HERICS
Австрия

Одитен състав III „Външна дейност“

Ръководител
Karel
PINXTEN
Белгия

Szabolcs
FAZAKAS
Унгария

Hans Gustaf
WESSBERG
Швеция

Danièle
LAMARQUE
Франция

Klaus-Heiner
LEHNE
Германия

Одитен състав IV „Приходи, изследвания и вътрешни политики, органи и институции на Европейския съюз“

Ръководител
Milan Martin
CVIKL
Словения

Louis
GALEA
Малта

Pietro
RUSSO
Италия

Baudilio TOMÉ
MUGURUZA
Испания

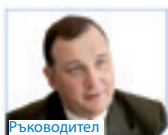

Neven
MATES
Хърватия

Alex
BRENNINKMEIJER
Нидерландия

Одитен състав CEAD („Координация, оценка, увереност и развитие“)

Ръководител
Igors
LUDBORŽS
Латвия

Lazaros S.
LAZAROU
Кипър

Henrik
OTBO († 1/2/2015)
Дания

MIR - Член на ЕСП, отговарящ за междуинституционалните отношения

Ville
ITÄLÄ
Финландия

Стратегия на ЕСП за 2013—2017 г.: постигнат напредък

През 2014 г. ЕСП се намира във втората година от изпълнението на стратегията си, обхващаща периода 2013—2017 г. Целта по време на този период е да се оптимизира стойността на приноса ни по отношение на публичната отчетност на ЕС. За постигането на тази цел основните приоритети са:

- фокусиране на продуктите на ЕСП върху подобряване на управленската отговорност на ЕС;
- сътрудничество с партньори с цел повишаване на приноса на ЕСП към управленската отговорност на ЕС;
- по-нататъшно развитие на ЕСП като професионална одитна институция;
- използване по възможно най-добър начин на знанията, уменията и експертния опит на ЕСП;
- показване на резултатите от работата и управленската отговорност на ЕСП.

През 2014 г. стратегията подпомогна стартирането на значителна промяна в нашата организация. Две работни групи по вътрешна стратегия относно рационализиране на одитния процес и относно по-добро определяне на ролите и отговорностите, представиха своите резултати. Това съвпадна с доклада от Европейския парламент относно бъдещето на ЕСП и представянето на резултатите от партньорската проверка на ЕСП.

Изпълнението на различните препоръки беше консолидирано в основен проект за реформа, който започна в края на 2014 г. и ще продължи до средата на 2016 г. Целите на тази реформа са двустранни. Първо, да се рационализира одитния процес. По отношение на специалните доклади това следва да доведе до по-кратки срокове за изготвяне, а по отношение на годишния доклад целта е да се постигне по-голям фокус и икономии на ресурси. Втората цел е да се трансформира ЕСП в организация, ориентирана към изпълнение на задачите. Това ще увеличи способността на нашата институция да насочва ресурсите си към одитите и прегледите, които имат най-голяма стойност в служба на гражданите на ЕС.

Измерване на резултатите от дейността на ЕСП

От 2008 г. ЕСП прилага **ключови показатели за изпълнение (КПИ) с цел информиране на ръководството** за напредъка при постигане на целите, за подпомагане на процеса на вземане на решения, както и за предоставяне на заинтересованите страни на информация относно изпълнението. Те отразяват нашите приоритети и доказват резултатите от нашата дейност и управленската ни отговорност като професионална одитна институция.

Показателите имат за цел да измерят основните елементи на качеството и въздействието от нашата дейност, като се обръща специално внимание на вижданията на основните заинтересовани страни, както и на ефикасността и ефективността, с които ЕСП използва наличните ресурси. КПИ бяха актуализирани за стратегическия период 2013—2017 г.

Качество и въздействие на дейността на ЕСП

ЕСП оценява качеството и въздействието на своите доклади въз основа на оценки на заинтересованите страни, прегледи от експерти и последващи действия по отношение на препоръките, които тя отправя за подобряване на финансовото управление на ЕС. Освен това, ЕСП измерва своето присъствие в медиите.

Оценка от страна на заинтересованите страни

Поканихме нашите основни партньори — комисията по бюджетен контрол и комисията по бюджети на Европейския парламент, Бюджетния комитет на Съвета, основните одитирани обекти на ниво Комисия и агенции на ЕС, както и ръководителите на ВОИ на ЕС — да оценят **ползата и въздействието** на докладите, които публикувахме през 2014 г., въз основа на петстепенна скала от много ниска до много добра оценка.

Оценка на заинтересованите страни

Полза от докладите

Вероятно въздействие на докладите

0 % 20 % 40 % 60 % 80 % 100 %

■ Много голяма ■ Голяма ■ Средна ■ Малка ■ Много малка

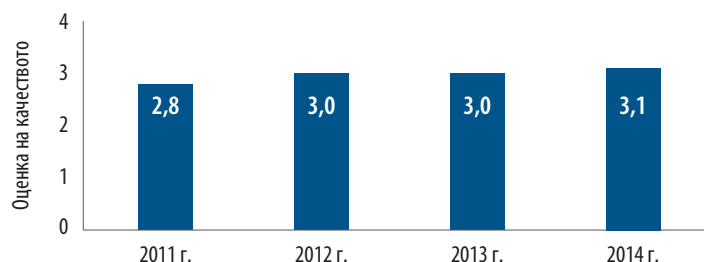
Отговорите показват, че 94 % от основните заинтересовани страни оценяват докладите на ЕСП като полезни за тяхната дейност (98 % през 2013 г.), а 91 % считат, че те оказват въздействие (94 % през 2013 г.).

Проверки на експерти

Всяка година **независими външни експерти** правят прегледи на съдържанието и представянето на извадка от докладите на ЕСП с цел оценка на качеството. През 2014 г. проверяващите извършиха оценка на осем специални доклада и годишните доклади за 2013 г. Те оцениха качеството на различни аспекти на докладите по четиристепенна скала — от „ниско качество“ (1) до „високо качество“ (4).

Резултатите са доста стабилни през последните години, което показва задоволителното качество на нашите доклади.

Прегледи от експерти на доклади на ЕСП

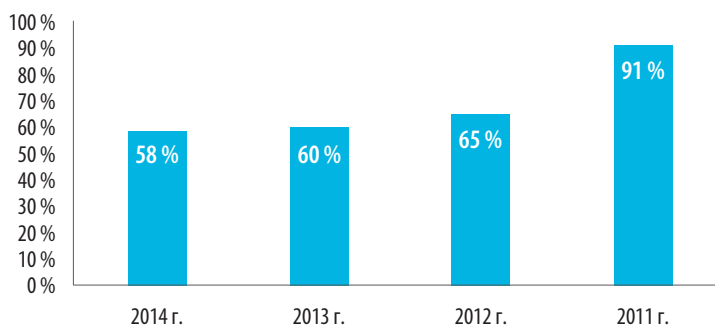

Проследяване на изпълнението на препоръките

Един от основните начини, по които можем да допринесем за подобряване на финансовото управление на ЕС е чрез препоръките, които правим в нашите одитни доклади. Някои препоръки могат да бъдат изпълнени бързо, докато други отнемат повече време поради сложния си характер.

ЕСП извършва систематичен мониторинг до каква степен одитираните обекти **изпълняват нейните препоръки**. В края на 2014 г. са изпълнени 69 % от близо шестстотинте препоръки, публикувани в периода 2011—2014 г. Това представлява увеличение в степента на изпълнение, която беше в размер на 60 % през 2013 г., отнасяща се до препоръките направени през периода 2010—2013 г.

Изпълнение на препоръките на ЕСП по година на публикуване

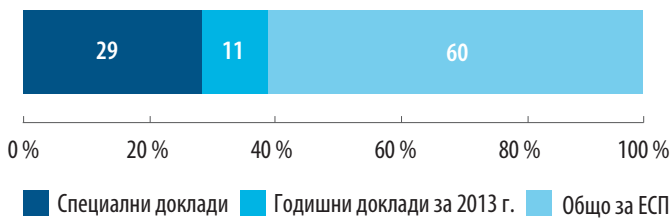

Присъствие в медиите

Показателят за присъствието на ЕСП в медиите отразява **медийното ѝ въздействие**. Той е свързан със стратегическата цел за повишаване на осведомеността относно нашата институция, нашите публикации, както и нашите одитни констатации и заключения.

През 2014 г. констатирахме наличието на над 5 100 статии в интернет, които се отнасят до нашите специални доклади, годишните доклади за 2013 г. или за институцията като цяло. От тях, 40 % обхващат нашите одитни доклади, докато останалата част се отнася до нашата институция и дейността ѝ като цяло.

Основни теми в медиите

Над **800** публикувани статии относно специалния доклад на ЕСП за летищата

Ефикасно и ефективно използване на ресурсите

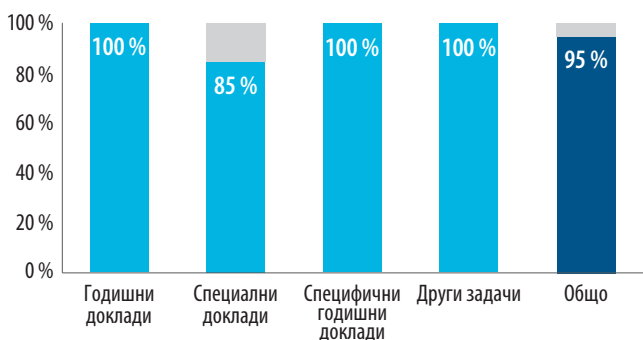
Ние оценяваме ефикасността и ефективността, с която използваме ресурсите си, от гледна точка на способността ни да изпълняваме работната си програма, да извършваме навременни одити, както и да осигуряваме професионалната компетентност на нашите служители.

Изпълнение на работната програма

Ние планираме своите одити и другите задачи в годишната ни работна програма, като целогодишно наблюдаваме техния напредък.

През 2014 г. изпълнихме 95 % от работната програма (90 % през 2013 г.). Годишните доклади и специфичните годишни доклади бяха изпълнени по план, а от специалните доклади 85 % бяха изпълнени по план (70 % през 2013 г.). Одитите на изпълнението, които не бяха завършени през 2014 г. бяха пренесени за 2015 г.

Изпълнение на работната програма на ЕСП за 2014 г.

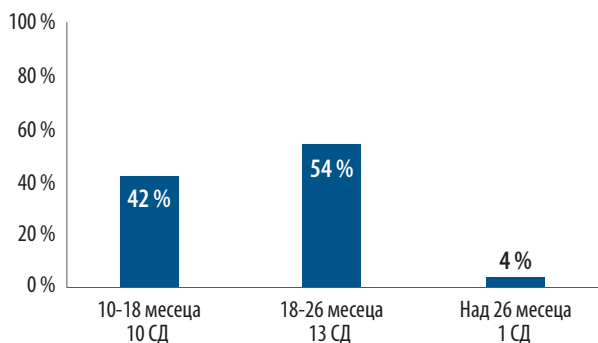

Изготвяне на специални доклади

За да окажат въздействие, нашите специални доклади трябва да бъдат изготвени навреме. През последните години успяхме да съкратим времето за извършване на нашите одити. Стратегията за периода 2013—2017 г. се стреми още повече да подобри съществуващата ситуация и вероятно ще доведе до видими резултати през следващите няколко години.

През 2014 г. ЕСП изготви 24 специални доклада, като 42 % от тях бяха завършени в определения срок от 18 месеца (37 % през 2013 г.). Средната продължителност на изготвяне на специалните доклади през 2014 г. е 19 месеца (20 месеца през 2013 г.).

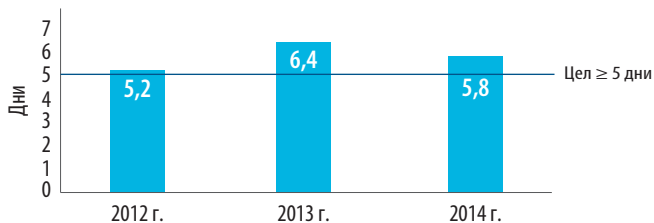
Продължителност на изготвянето на специалните доклади, публикувани през 2014 г.

Професионално обучение

Съгласно насоките на Международната федерация на счетоводителите ЕСП се стреми да осигурява на всеки одитор средно 40 часа (5 дни) професионално (неезиково) обучение годишно.

Дни професионално обучение на одитор по години

■ Среден брой дни професионално неезиково обучение на одитор

Отново преизпълнихме нашата цел за професионално обучение за одиторите, което показва какво значение отдаваме на развитието на нашите служители.

Заедно с езиковите курсове одиторите са получили средно 10 дни обучение през 2014 година.

Човешки ресурси

Разпределение на персонала

Вземайки предвид трудностите пред европейските публични финанси, ЕСП продължи да прилага намаляване на персонала с 1 % на година за период от 5 години (2013—2017 г.), както е определено в Междунституционалното споразумение относно бюджетната дисциплина и доброто финансово управление от декември 2013 г.

В резултат на това през 2014 г. беше намален броят на служителите от 891 на 882 постоянно и срочно наети служители (без членовете на Сметната палата, договорно наетите лица, командированите национални експерти и стажантите). 561 от тези служители работят към одитни те състави, в т. ч. 113 в кабинетите на членовете.

С оглед оптимално използване на ресурсите, през 2014 г. Сметната палата продължи във всички свои дейности да търси и да въвежда мерки за повишаване на ефективността, основаващи се на опростяване на процедурите. Преразпределянето на персонала от услугите за подпомагане към одита продължи през 2014 г. Това обаче беше компенсирано с преразпределяне на някои определени услуги за подпомагане от кабинетите на членовете към администрацията, както и преместване на служителите, отговарящи за комуникациите и връзките с институциите в председателството.

Набиране на служители

Служителите на ЕСП имат широк академичен и професионален опит и качеството на тяхната работа и ангажираността им се отразяват в продуктите и услугите, предоставяни от институцията. Нашата политика за назначаване на персонал следва условията и общите принципи за наемане на служители в институциите на ЕС, а персонален е съставен както от постоянни служители, така и от служители на временен договор. Конкурсите на общо основание за назначаване на длъжност в ЕСП се организират от Европейската служба за подбор на персонал (EPSO).

През 2014 г. беше организиран вътрешен конкурс за степен AST 1 и беше проведена процедура за назначаване на говорител. През годината ЕСП е осигурила също така провеждането на 77 стажа с продължителност от три до пет месеца на кандидати със завършено университетско образование.

През 2014 г. ЕСП назначи 78 служители: 31 длъжностни лица, 29 срочно наети служители, 13 договорно наети лица, както и командировани национални експерти. ЕСП постигна особени успехи при набирането на нови служители на длъжности, свързани с одитната дейност. Броят на свободните длъжности е близо 3 % от 2011 г. насам (27 длъжности към 31 декември 2014 г.).

Разбивка на длъжностите в ЕСП към 31 декември 2014 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.
Одит	573	576	561
Писмени преводи	143	147	141
Администрация	139	137	141
Председателство	32	31	39
Общо	887	891	882

Баланс между половете

При управлението на човешките ресурси и набирането на служители ЕСП, както и останалите институции на ЕС, провежда политика на равни възможности. Успяхме да постигнем еднакво съотношение между броя на наетите мъже(50 %) и жени(50 %) в персонала, като през последните години процентът на наетите жени постепенно се увеличи.

Графиката по-долу представя съотношението между мъже и жени по ниво на отговорности към 31 декември 2014 г., като това съотношение се запази през последните няколко години.

Баланс между половете по категория персонал през 2014 г.

Дейности за подпомагане на одита

Ръководители по националност и пол към 31 декември 2014 г.

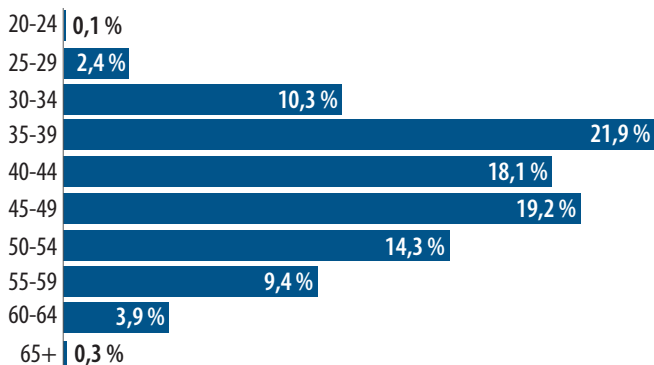
Жени	Мъже	Националност ¹	Директори	Ръководители на отдели
	4	Белгия	1	3
1		България		1
	1	Чешка република		1
1	1	Дания		2
3	4	Германия	1	6
	1	Естония		1
	3	Ирландия	1	2
1	2	Гърция	1	2
3	4	Испания	1	6
	8	Франция	1	7
	1	Хърватия		1
1	2	Италия		3
		Кипър		
1		Латвия		1
1	1	Литва	1	1
		Люксембург		
	1	Унгария		1
1		Малта		1
1	1	Нидерландия		2
	1	Австрия		1
	1	Полша		1
2	1	Португалия		3
1		Румъния		1
1		Словения		1
	1	Словакия		1
1		Финландия		1
1		Швеция		1
1	8	Обединено кралство	4	5
21	46	Общо	11	56

¹ Представен от протоколния ред на държавите членки.

Целта на плана за действие за равни възможности на ЕСП е да се постигне балансирано разпределяне на половете на всички нива. След последните кампании за набиране на служители 48 % от всички служители на ЕСП на ниво AD5 до AD8 са жени (което е повишение на нивото от 43 % през 2009 г.).

Възрастов профил

Възрастовият профил на активно заетите служители към 31 декември 2014 г. показва, че 53 % от нашите служители са на възраст до 44 години.

Предвид очакваното подновяване на висшето ръководство в рамките на пет до 10 години, увеличаващият се дял жени в категориите AD се очаква да допринесе за увеличаване на процента жени на ръководни длъжности.

27 (40 %) от общо 67 директори и ръководители на отдели са на възраст над 55 години. Това означава, че ще е необходимо значително подновяване на управленските кадри на високо равнище през следващите 5—10 години, поради пенсиониране на сегашните ръководители.

Услуги за подпомагане

Професионално обучение

С цел ЕСП да продължи да се развива като професионална одитна институция и да се оползотворят максимално знанията, уменията и експертния опит на институцията, нашият персонал се нуждае от непрекъснатото обучение, за да е в крак с професионалните тенденции и да развие нови умения. Освен това поради спецификите на нашата одитна среда, ЕСП има нужда от одитори с добри езикови умения.

През 2014 г. нашият персонал — както одиторите, така и останалият персонал — получават средно по осем дни професионално обучение. Делът на езиковите курсове като процент от обучението продължава да намалява. През 2014 г. той съставлява 43 % от общото обучение, в сравнение с 46 % през 2013 г.

С цел да се оползотворят максимално наличните ресурси и технологии, през 2014 г. започнахме да предоставяме на нашия персонал персонализирани курсове за електронно обучение и обучение под формата на смесено обучение, при което участниците преминават през обща теория на електронното обучение преди да влязат в класните стаи. Освен това продължихме да организираме презентации от вътрешни и външни експерти относно тенденциите в одита и други значими области, като част от нашата цел за вътрешен обмен на знания и поддържане на одиторите в крак с развитието на одита в публичния сектор.

Писмени преводи

Преводът е дейност, която е спомагателна по отношение на одита и която позволява на ЕСП да изпълнява своята мисия и да постига целите си по отношение на комуникацията — публикуване на нашите документи на езиките на гражданите на ЕС. През 2014 г. общият обем преведени документи е с 4 % повече отколкото през 2013 г. Повече от 98 % от преводите са извършени в срок.

Освен обичайната преводаческа дейност, Дирекцията по писмени преводи към ЕСП допълнително увеличи участието на преводачите в одита и основните процеси на нашата институция: преводачите предоставиха езикова подкрепа при 40 от одитните посещения, проведени на място в различни държави членки на ЕС, както и по време на етапите на изготвяне на одитните доклади.

През 2014 г. Дирекцията по писмени преводи се съсредоточи върху осигуряване на качеството. За тази цел, тя прие първото си ръководство за осигуряване на качеството на преводите и разработи система за обратна връзка с клиентите. И накрая, с цел да направим нашите услуги по-ефективни, ние преразгледахме и оптимизирахме работния поток от писмени преводи и започнахме — заедно с Дирекцията за информационни технологии — неговата автоматизация.

Информационни технологии

През 2014 г. в допълнение към успешното адаптиране на съответните информационни системи към новите разпоредби от Правилника за длъжностните лица, нашата Дирекция за информационни технологии:

- консолидира своите инвестиции в управлението на знания: бяха внедрени последващи версии на инструмента за подпомагане на одита (Assyst2), като това позволи дейността по декларацията за достоверност за 2014 г. да бъде извършена по тази нова система. Нашият уебсайт (eca.europa.eu) вече е достъпен за мобилни устройства като смартфони и беше стартиран нов интранет с по-голям фокус върху обмена и разпространението на знания.
- Дирекцията осъществи нови проекти за насърчаване на ефективността и ефикасността на ЕСП: системата за управление на одита (AMS) вече е напълно оперативна за планирането на одити и сроковете за представяне на отчетите; инструментът за машинен превод MT@EC на Европейската комисия вече е достъпен за целия персонал като част от вътрешния инструментариум; внедрена беше нова версия на системата за официално регистриране на документи в ЕСП (Adonis 2); бяха изпробвани първи стъпки в провеждането на заседания на Сметната палата без ползване на документи на хартиен носител, а мобилността на одиторите беше подсилена чрез нови мобилни устройства (напр. преносими скенери, лаптопи с двойна преграда и т.н.).

Всички разработки и доставки бяха изпълнени и в същото време беше гарантирана сигурност на операциите и непрекъснатост на дейността — например чрез извършването на пълен тест за възстановяване при бедствия през 2014 г. след преместването в сградата К3, а също така чрез модернизирането на ключови ИТ елементи (напр. чрез стартиране на миграцията на системата за електронна поща на ЕСП).

Администрация и материална база

Дирекция „Финанси и поддръжка“ има за цел да предоставя адекватни ресурси, услуги и съоръжения, с които да подпомогне ЕСП да изпълни мисията си и да постигне стратегическите си цели, както и да гарантира функционирането на необходимите финансови, вътрешноконтролни и счетоводни механизми за подпомагане на всички дейности на ЕСП. През 2014 г. дирекцията продължи да съсредоточава усилията си върху повишаването на ефективността и ефикасността на извършваните от нея дейности.

В момента сме в процес на разработване на система за управление на околната среда за нашата институция в съответствие с принципите на Схемата за управление по околна среда и одит (EMAS), с цел получаване на сертификат до края на 2016 г.

През 2014 г. извършихме няколко дейности, които предоставиха осезаеми резултати и доказаха нашата ангажираност за опазване на околната среда, в това число:

- приемане на политика в областта на околната среда;
- провеждане на анализ на околната среда и одит за съответствие с правните изисквания;
- увеличаване на броя на кампаниите за повишаване на осведомеността от четири през 2013 г. на осем през 2014 г.
- получаване на сертификата за екологични практики на BREEAM (световният лидер в проектирането и метода за оценка на устойчиви сгради) за сградата КЗ и поддържането на нейния сертифициращ етикет за образцово управление на отпадъците; както и
- насърчаване на използването на устойчив транспорт от служителите чрез създаването на ново помещение за велосипеди, с душеве и съблекални за велосипедисти, чрез инсталирането на зарядна станция за електромобили и заделянето на основни места за паркиране за съвместно ползване на автомобили.

Дейности за подпомагане на одита

Финансова информация

ЕСП се финансира от общия бюджет на Европейския съюз. Нейният бюджет представлява приблизително 0,093 % от общите разходи на ЕС и 1,58 % от общите административни разходи. През 2014 г. общият процент на изпълнение на бюджета е 98,8 %, за сравнение през 2013 г. той е 92 %.

Подобрението в процента на изпълнение се дължи главно на по-добра оценка и планиране на разходите по Дял 1, със среден процент на изпълнение 98,8 %. Средният процент на изпълнение за Дял 2 е 98,4 %.

Изпълнение на бюджета за 2014 г.

ФИНАНСОВАТА 2014 ГОДИНА	Окончателни бюджетни кредити ¹	Поети задължения	% усвояване (поети задължения/ бюджетни кредити)	Плащания
Дял 1: Лица, работещи в институцията				(в хил. евро)
10 — Членове на институцията	15 190	14 554	96 %	14 420
12 — Длъжностни лица и срочно наети служители	93 180	92 774	99 %	92 745
14 — Друг персонал и външни служби	4 191	4 113	98 %	4 071
162 — Командировки	3 350	3 119	93 %	2 641
161 + 163 + 165 — Други разходи, свързани с лицата, работещи в институцията	2 629	2 592	98 %	1 957
Междинна сума за Дял 1	118 540	117 152	99 %	115 834
Дял 2 — Сгради, обзавеждане, оборудване и различни оперативни разходи				
20 - Недвижимо имущество	2 564	2 541	99 %	1 830
210 - ИТ и телекомуникации	7 199	7 199	100 %	3 581
212 + 214 + 216 - Движимо имущество и съответни разходи	1 543	1 541	99 %	686
23 - Текущи административни разходи	552	532	96 %	450
25 - Заседания и конференции	703	649	92 %	466
27 - Информация и публикации	2 397	2 264	94 %	1 316
Междинна сума за Дял 2	14 958	14 726	98 %	8 329
Общо за Европейска сметна палата	133 498	131 878	99 %	124 163

¹ Бюджетът така, както първоначално е приет и разпределението на бюджетните кредити, извършено през годината.

Бюджет за 2015 г.

Бюджетът на ЕСП за 2015 г. е нараснал с 0,4 % спрямо 2014 г.

Бюджет за 2015 г.

БЮДЖЕТ ¹	2015 г. (в хил. евро)	2014 г. (в хил. евро)
Таблица 1: Лица, работещи в институцията		
10 — Членове на институцията ²	10 291	15 175
12 — Длъжностни лица и срочно наети служители	97 420	93 180
14 — Друг персонал и външни служби	4 301	4 096
162 — Командировки	3 700	3 700
161 + 163 + 165 — Други разходи, свързани с лицата, работещи в институцията	2 669	2 612
Междинна сума за Дял 1	118 381	118 763
Дял 2: Сгради, обзавеждане, оборудване и различни оперативни разходи		
20 — Недвижимо имущество	3 080	3 350
210 — ИТ и телекомуникации	7 152	7 110
212 + 214 + 216 — Движимо имущество и съответни разходи	785	808
23 — Текущи административни разходи	426	438
25 — Заседания и конференции	717	768
27 — Информация и публикации	2 365	2 261
Междинна сума за Дял 2	14 525	14 735
Общо за Европейска сметна палата	132 906	133 498

1 Таблицата посочва бюджета така, както първоначално е приет.

2 Съгласно предложение на Комисията да се включат разходите, свързани с пенсиите на членовете на всички институции на ЕС в бюджетния раздел на Комисията, който вече обхваща разходите за пенсии за служителите на всички институции, разходите, свързани с пенсиите на членовете на ЕСП бяха преместени в раздела на Комисията в приетия през 2015 г. бюджет.

Одит и управленска отговорност

Вътрешен одит на ЕСП

Вътрешният одитор съветва ЕСП относно овладяването на рисковете, като изготвя становища за качеството на системите за управление и контрол и като отправя препоръки за подобряване на изпълнението на дейностите и за насърчаване на доброто финансово управление. Освен това вътрешният одитор осигурява подкрепа за работата на външните одитори, които имат за задача да сертифицират отчетите на институцията. Вътрешният одитор докладва на ЕСП за резултатите от одитите, извършени през 2014 г., за направените констатации и формулираните препоръки, както и за действията, предприети вследствие на тези препоръки. ЕСП също така се отчита всяка година пред Европейския парламент и Съвета относно резултатите от вътрешния одит.

През октомври 2014 г., нашата вътрешна одиторска служба получи сертификат за съответствие с определеното за етичен кодекс и стандарти за вътрешния одит от Института на вътрешните одитори (IIA). Това сертифициране е резултат от подробна оценка на качеството на нашата служба за вътрешен одит, извършена от външен оценител — Deloitte Sàrl — по искане на нашия вътрешен одитор и Одитния ни комитет, за да бъде в съответствие със стандартите на IIA за професионални практики на вътрешния одит.

Външен одит на ЕСП

Годишните отчети на Европейската сметна палата се проверяват от независим външен одитор. Това е важен елемент от усилията на ЕСП да гарантира прилагането на същите принципи на прозрачност и управленска отговорност, които тя изисква от всички одитирани от нея обекти.

Докладът на външния одитор — PricewaterhouseCoopers Sàrl относно отчетите на ЕСП за финансовата 2013 г. беше публикуван на 18 септември 2014 г.

Становища на външния одитор — финансова 2013 година

Относно финансовите отчети:

„Считаме, че финансовите отчети дават точна и вярна представа за финансовото състояние на Европейската сметна палата към 31 декември 2013 г., както и за нейните финансови резултати и паричните потоци от нейните операции за приключилата на същата дата финансова година, в съответствие с Регламент (ЕО, Евратом) № 966/2012 на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно Финансовия регламент, приложим за общия бюджет на ЕС и с делегиран Регламент (ЕС) № 1268/2012 на Комисията от 29 октомври 2012 година относно правилата за прилагане на Финансовия регламент.“

Относно използването на ресурсите и контрола на процедурите:

„Въз основа на описаната в настоящия доклад дейност не забелязахме нищо, което би ни накарало да смятаме, че във всички съществени аспекти и въз основа на определените по-горе критерии:

- предоставените на ЕСП средства не са били използвани за предвидените цели;
- действащите процедури за контрол не са осигурили необходимите гаранции за извършването на финансовите операции в съответствие с приложимите правила и разпоредби.“

Декларация на оправомощения разпоредител с бюджетни кредити

60

Аз, долуподписаният генерален секретар на Европейската сметна палата, в качеството си на оправомощен разпоредител с бюджетни кредити, заявявам:

- информацията, съдържаща се в настоящия отчет, е вярна и точна; и
- разполагам с достатъчна увереност, че:
 - ресурсите, предвидени за описаните в настоящия отчет дейности, са използвани по предназначение в съответствие с принципите на добро финансово управление, както и че
 - въведените процедури за контрол предоставят необходимите гаранции относно законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции и осигуряват подходящо третиране на сигналите за измами или случаите на предполагаема измама; и
 - разходите и ползите от контролите са задоволителни.

Тази достатъчна увереност се основава на собствената ми преценка, както и на предоставената ми информация, като например докладите и декларациите на вторично оправомощените разпоредители с бюджетни кредити, докладите на вътрешния одитор и докладите на външния одитор за предходните финансови години.

Потвърждавам, че не ми е известна информация, различна от тази, включена в настоящия отчет и която би могла да е в ущърб на интересите на институцията.

Съставено в Люксембург, на 26 февруари 2015 година.

Eduardo Ruiz García
Генерален секретар

КАК ДА СЕ СДОБИЕМ С ПУБЛИКАЦИИТЕ НА ЕС?

Безплатни публикации:

- един екземпляр:
чрез EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- повече от един екземпляр или постери/карти:
от представителствата на Европейския съюз (http://ec.europa.eu/represent_bg.htm),
от делегациите в страни извън Европейския съюз (http://eeas.europa.eu/delegations/index_bg.htm),
като се свържете с услугата Europe Direct (http://europa.eu/europedirect/index_bg.htm)
или като се обадите на 00 800 6 7 8 9 10 11 (безплатен номер в ЕС) (*).

(*) Информацията, както и повечето обаждания са безплатни (възможно е обажданията от мрежата на някои оператори, от обществени телефони или от хотели да бъдат таксувани).

Платени публикации:

- чрез EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

ЕВРОПЕЙСКА
СМЕТНА
ПАЛАТА

Служба за публикации